
LETO XXIII.

NOVEMBER

1974

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*
USTANOVLJEN LETA 1952

*
Izdajajo slovenski franciskani

*
Urejuje in upravlja
Fr. Baal A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*
Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*
Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*
Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpis
uredništvo ne sprejema

*
Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA:

- Mrtvi nas učijo živeti — stran 305
In pride noč ... (iz soneta; V katakombah) — Silvija Sardenko — stran 306
Vaško pokopališče — Karel Mauser — stran 306
Kaj pa naša žetev? — P. Bazilij — stran 307
Ljubljanski čolnarji — Jaka Naprošen — stran 309
Matica naših pokojnih — stran 311
"Potuj, krščanska duša ..." (iz romana "Gospod Ozeronski")
— Francis Jammes — stran 312
Znanilka svobode — naša narodna zastava — Vladimir Menart — stran 314
P. Bazilij spet tipka — stran 315
Izpod Triglava — stran 317
Pa še enkrat: KEW-SLOVENE — stran 319
V času obiskanja (Mesto vsajenja) — stran 320
Mi vsi smo taki SLEHERNIKI ... — stran 322
Smo kristjani — Papež Pavel VI. — stran 323
Z vseh vetrov — stran 324
Izpod sydneyskih stolpov — P. Valerijan — stran 326
Dr. Ivan Mikula — sedem križev — Sydneyski poročevalc — stran 327
Ena grča manj ... — Očetni ob smrti Joža Maček — stran 328
Pamet se je odprla (poveč-hadalsjevanje) — P. Bernard — stran 329
Mohorjevske bodo knalje med nami! — stran 329
Naše nabirke — stran 330
Kotiček naših malih — stran 332
Križem avstralske Slovenije — stran 333

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepisa) — cena 75 c
MATI MLADIH CERKVA (Franc Svovljšak) — cena
50 centov.

DEKLE Z BISERI (Zgodovinski roman napisal
Henry Rider Haggard) — cena dva dolarja.

LJUDJE POD BICEM (Odlična trilogija izpod pe-
reca KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med
in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino
vred \$7.—

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pism, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov po-
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.50

MOJA RAST (spomini Ivana Dolenca). Odlična
knjiga, vredna branja. Cena vezani knjigi \$3.50, bro-
širani \$2.50.

JANEZ GNIDOVEC (življenjepisa našega svetniškega
škofa je napisal dr. Alojz Gerzinič). Preko 200 strani.
Cena vezani knjigi \$3.00.

LJUDJE IZ OLSNICE (zbirka novel iz Prekmurja
v dobi okupacije, napisal Frank Hukvič). Cena vezani
izdaji \$3.50, broširani \$2.50.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči slodoče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NABO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marjan Vir, Argentinian — Co-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga doku-
mentov) — Zbral Franc Izanec, Argentina — Cena
vsake knjige \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebrati in presojati, četudi domovina
ne prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjigo nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

Mrtvi nas učijo živeti

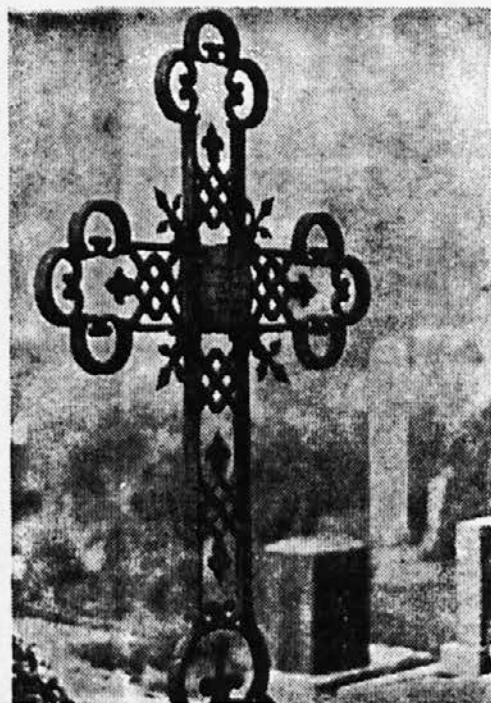
S SILNO NAGLICO nam teče življenje. Dan za dnem, teden za tednom, leto za letom se hitro potaplja v večnost. Strašno preizkušani Job ne trdi zaman: "Človek, rojen od žene, živi malo časa in je ves poln težav!..." In vendar pravimo ter stotisočkrat zapisano beremo: Življenje je lepo! Ali res? Da, resnica je. Toda vso pravo lepoto življenja ustvarja le teža življenja. Življenje brez težav, brez truda, brez del ljubezni do soljudi, brez naporov za svoje drage, je prazno, je utelešeni dolgčas. Če se zamislimo v svojo mladost: koliko truda in brige so imeli naši starši, da smo mi dorastli. In ko ti v spominu zaživi domače polje, morda domači vinograd, preprosta hišica, kjer si se rodil, ali pa zidana hiša, ki si jo klical za dom... kaj se ti ne vrača ob teh mislih spomin na trude in potne srage tvojih staršev, dedov in pradedov? Vsa teža njih življenja je še vedno neizbrisno zapisana in vklesana globoko v domačo zemljo, pa četudi smo danes daleč od nje. Življenje mnogih, ki so bili pred nami in imamo v žilah njihovo kri, se je izteklo, njih trud je ostal v svojih sadovih. In če so znali ceniti v življenju duhovno vrednost trpljenja, so mogli bogati zaklad svojih naporov ponesti tudi s seboj preko praga smrti.

Ljudje smo taki, da najrajši in najprej pozabljamo prejete dobrote in tiste, ki so nam dobrote delili. Zato pa nas Kristus po svoji Cerkvi, ki je ustanovila praznika vseh svetih in vernih duš, opozarja, da se vsaj ta dva dneva s toplo hvaležnostjo spominjamo vseh rajnkih. Vera nas uči — in to prepričanje je staro, kolikor je star človeški rod — da s smrtjo človeka ni konec. Naše telo smrt zruši, to je res. Duše pa ne more zrušiti nobena smrt, saj ima kot duh večnostno življenje. Zato verniki nobenega praznika ne praznujemo s toliko resnobnostjo, kakor dneva vseh svetih in vernih duš.

Ob grobovih se zberemo. Na vseh gomilah plapolajo lučke — kakor bi ljubezen rajnih žarela iz groba. Tam stojimo resno in zamišljeni. V večnost se zazremo, brez besed se pogovarjamo s starši, sorodniki in dobrotniki, prijatelji in znanci. Njih duše so že pretehtane na pravični božji tehtnici. Nas, ki še živimo, pa to tehtanje še čaka... Ne bomo mu pobegnili — to nam govori sleherni grob, sleherni nagrobni kamen, sleherni svečka, ki utripa med cvetjem. Daj Bog, da bi tudi nas enkrat drugi takole obiskovali, nosili v srcih tople spomine na nas in z molitvijo prosili Boga za mir naših duš v večnem božjem objemu.

Na nekem spomeniku sem bral pomemben napis: **MRTVI NAS UČIJO ŽIVETI**. Lahko nas, če le hočemo poslušati njihovo zgovorno pridigo iz grobov. Zanje je čas minil, za nas še ni. Marsikdo mrtvih bi ga danes vse drugače izrabljal, če bi mu bil ponovno dan na razpolago. Mi pa se včasih tako grdo norčujemo iz časa: kot bi nam bil dan za vedno in ga ne bo enkrat konec tudi za nas... Nič kaj radi ne mislimo, da nam ga sto prilik lahko ukrade dosti prej kot si želimo. V grobovih niso le stari ljudje, ki jih je teža let upognila vanje. Tudi letnice mož in žena v najlepši dobi razbiramo iz nagrobnikov, tudi imena mladih prijateljev in znancev nas vsaj enkrat na leto znova pretresejo ob obisku grobov. In otroški grobčki nam govorijo, da je bila nam z življenjem poverjena velika naloga, s katero je Bog njim prizanesel. Jo vršimo, jo izpolnjujemo po božji volji?

Vseh mrtvih dan! Dan naših posebnih vezi z rajnimi. Njih klic nas tako zgovorno in presunljivo vabi na pot življenja, na pot resničnega krščanstva, poštenosti, dela, ljubezni do sočloveka... Edina pot, ki je vredna obljube večne Besede: "Jam sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje..."

In pride noč, in kmalu morebiti,
ko trupla naša bodo zakopali
grobovi tibi, temno-mahoviti.

In pride dan! — In zopet bomo vstali.
Nemara grozni? Ali vsi častiti? ...
Tako — kot smo v minljivosti sejali!

(Iz soneta S. Sardenka: V katakombah)

(VAŠKO POKOPALIŠČE

KAREL MAUSER

OBĐANO Z NIZKIM OBZIDJEM leži sredi polja in velika, stara železna vrata vodijo pred cerkveni prag in pred majhna vrata mrtvašnice. V mrtvašnico prineso berače, ki umrjo in nimajo sorodnikov, ki bi jim poskrbeli za pare.

Kot otrok nikoli nisem rad šel na pokopališče. Če sem včasih v poletju slučajno zagazil vanj med veliko travo, se mi je vselej zdelo, da leži nad njim čuden, zadabel vonj in niti kresnice si nisem upal odtrgati. Vse, kar me je zanimalo, so bila imena na križih in letnice rojstva in smrti. Računal sem, koliko je bil star ta in koliko oni in najdalje sem se ustavljal ob spomenikih, ki so imeli vzdignjen medaljon s sliko pokojnika. Visok, trd ovratnik, kravata z velikim vozlom in veliki gumbi na telovniku. Stara, zakmašna noša kmečkih ljudi.

Z leti mi je strah prešel, svoje ljudi sem imel na božji njivi in tisto, kar me je vezalo na žive, me je združevalo sedaj s tišino črne prsti.

Čudno je misliti, kako človek leta in leta, dolga desetletja, hodi mimo zadnjih domov svojih prijateljev in znancev in odganja misel, da jim bo nekoč sosed. Ko vidiš velika pokopališča, se ti nenadoma

stoži po tistem majhnem prostorčku sredi polja, kjer se zibljejo trave, Marijini laski, kadulja in beli kobulji divjega korena, modri cvetovi trde cikorije in vmes glavice velikih marjetic. V vroči poletni pripeki cvrče murni na travniku in med grobovi. Vse je zlito v eno.

Biti tam je vendar lepše kakor biti izgubljen na prostranem griču, kjer so tisoči, ki jih nikoli v življenju nisi srečal, nikoli videl.

Če pomislim na to, se mi stoži po starih znancih iz Podbrezj. Mrkovec, Obram, Ožbovc, Mežnarjev Tonček, Poldetova teta, stari Devs, Poglajnov, ki je igral desetega brata in nor nekoč skočil v šterno ter utonil; Dobračev oče, ki so ljubili čebele, stara Hajmanca in vedno pijani Pavlinček. Poznal sem jih desetletja in za nekaterimi koračil, ko so jih v krsti nesli nosilci iz vasi na tisti prostor sredi polja.

Vse je drugače, če veš, da si sredi njih, ki si jih poznal in po svoje rad imel. Z njimi vred čuvaš nad tistimi, ki so ostali, vidiš jih, ko pridejo na obisk in ti okopljejo rože, zalijejo samotno pelagonijo, ki se muči, da bi ti delala družčino. Vidiš jih priti v nedeljo v cerkev in spet iti domov in čutiš se zvezanega z njimi.

V vročem poletju sem bil v Lemontu*. In mislil sem na vaško pokopališče, ko sem stal na bregcu, kjer pod velikimi vrhami žalujkami leži nekaj teh, ki sem jih poznal.

Škof Gregorij, veliki Klopčič, ki je bil nekoč močen kakor Klepec, pesniški Urankar... Leže v bregcu kakor da imajo višje zglavje. In ko sem gledal mrežo, ki jih obdaja in blažen mir, ki leži nad rdečkastimi

* Lemont pri Chicagu je božja pot ameriških Slovencev — ameriške Brezje. Malo pokopališče je sredi zelenja v parku. Op. ur.

spomeniki, se mi je dobro zdelo, da so se znašli skupaj na vaškem pokopališču. Za njimi je širok travnik z rožami in velika drevesa. Kakor doma.

Zdi se mi, da so samo majhna pokopališča pravi, zadnji domovi. Pogovarjati se skoz prst s prijatelji je tudi milost in biti z njimi pod zvezdnatim nebom in z majhnega prostorčka prisluškovati utripu velike zemlje je poseben blagoslov.

Zato ljubim majhna pokopališča, vaška pokopališča, kjer so blizu rože, trave in murni in stare strehe hiš kot one, ki sem jih poznal.

Vaška božja njiva je sprejela novega zanca (Pokopališče v Poljčanah)

Č Kaj pa naša žetev?

P. BAZILIJ

RAZNE PRILIKE SO, ki družijo sleherno narodno skupino nekje v tujini in podaljšujejo njeno življenje.

Brez dvoma je eden najvažnejših dejavnikov cerkev in verska povezanost. Vsakdo, ki mu je naše izseljensko vprašanje količkaj poznano, tega dejstva ne more tajiti. Stoletje slovenskega izseljenstva je dovolj zgovorna priča. Že bežen pogled po ZDA, kjer je največ naših ljudi, potrjuje, da so se najbolj ohranile naselbine, ki so dobile svojega duhovnika in svoje versko središče. Domačnost pri cerkvenem bogoslužju je ljudi združevala sleherno nedeljo in ob raznih posebnih prilikah (krsti, poroke, pogrebi, razne cerkvene slovesnosti...), skratka: počutili so se kot ena družina in kljubovali tujim vplivom. Občutek varnosti in skupne moči, enakovrednosti z drugimi so po mnenju

psihologov važni pogoji za slehernega emigranta, da v novi domovini požene svoje korenine. Tudi v tujini mu je potrebna domača hrana, duhovna in kulturna. Zato so vsa verska središča ohranjela z versko tudi narodno-kulturno dediščino, ki so jo priseljenci ponesli s seboj v tujino. Verska tradicija in naša starodavna kultura sta preveč povezani narodni dobrini, da bi ju sploh mogli ločiti. Niti sili po zadnji vojni v domovini se to ni posrečilo, tujina pa oboje še bolj zbliža in strne v eno. Verska središča so povsod začela tudi s slovenskimi šolami, pevskimi zbori, kulturnimi prireditvami in nastopi, navadno v lastni dvorani, ki je zrastle poleg cerkve. Tudi družabne prireditve so privabliale in družile izseljence v sklopu verske in narodne skupnosti, dasi ni težko povsod videti že

ob bežnem pregledu, da so bile drugotnega značaja. Na prvem mestu so bile in so še versko-kulturne prireditve povsod, kjer koli vidimo še po dolгих letih slovensko srenjo sredi tujega sveta. Njena močna narodna zavest je prešla kot dediščina tudi na mladino, rojeno v novi domovini.

Drugi važni dejavnik, ki podaljšuje življenje izseljenske skupine, so društva, organizacije. Povezavajo, družijo, dajejo kulturno in narodno hrano. Pa naj bo to splošno društvo, naj bo pevski zbor ali dramski odsek, naj bo športni klub ali zgolj klub družabnega značaja. Tu bi lahko mirno dodal: čim več je v dejavnosti organizacije tudi kulture, tem večja je sila, ki ohranja slovenstvo. Zgolj družabne prireditve prinesejo izseljencu košček domačnosti, to je res in nič napak. Z drugo besedo: ohranjajo ga v skupnosti, katere del je, pa četudi živi daleč od matične domovine. Toda ali je to zanj dovolj? Pri tem pa delamo še usodno napako: ne mislimo na mlado, v tujini rojeno generacijo. Ta bo čutila slovensko le preko tega, da ji starši po svojih organizacijah posredujejo tudi svojo narodno kulturo. Še tako prijeten piknik ali domača zabava, družabna prireditev, ki združi in razveseli starše-pripadnike iste narodnosti, bo na mladino vplivala velikokrat obratno. Na zunaj bo družabna prireditev res družila tudi izseljensko mladino — dokler so prisiljeni iti s starši. Kasneje pa bo šel tak mladostnik raje po svojih potih z izgovorom, da ga družba staršev in njihovih prijateljev iste narodnosti na takih zabavah dolgočasi, med mladino samo pa najde premalo kulturne povezanosti in pripadnosti k istemu, da bi ga pritegnila. Teh primerov bi lahko naštel veliko in kažejo na isto napako: odrasli se izživljajo po svoje, mlademu rodu pa hočejo neuspešno vrniti ista merila. Odbijejo jih, sebe pa razočarajo.

V AMERIŠKI DOMOVINI sem nedavno bral kratek članek z naslovom **ŽETEV**. Je le vabilo na prireditev slovenske šole clevelandske fare sv. Vida, ima pa toliko lepih misli prav z ozirom na to, kar bi rad s temi vrsticami povedal. Govori o slovenski kulturni dejavnosti v Clevelandu, ki ni majhna.

Vzemimo v roke AMERIŠKO DOMOVINO, pri-sluhnimo slovenskim radijskim oddajam! Nепrestano vabijo in opozarjajo, kaj se godi v slovenski srenji: vabijo na nastope, tolmačijo ozadja tem prireditvam in s tem vzdržujejo slovensko zavest na visoki stopnji. Ta zavest v Clevelandu vidno raste in to proti pričakovanju in napovedovanju "krivih prerokov" prejšnjih desetletij, ki so nam obetali vse drugačno usodo...

Po tolikih desetletjih (del prve generacije tam rojenih Slovencev že umira od starosti!) res ni majhna stvar poudariti, da narodna zavest v Clevelandu **"vidno raste"** — ravno nasprotno, kar bi vsakdo pričakoval. V čem raste, nam članek pove v naslednjem odstavku:

Razveseljivo dejstvo teh kulturnih nastopov je, da opazimo v slovenskih kulturnih vrstah mladino druge in tretje generacije — mladino, ki je zrastle in dozorela v Clevelandu, daleč od matične dežele slovenskega naroda. In kjer je mladina, tam je bodočnost!

Nato pa nam članek tudi razodene, zakaj je današnja slika tako razveseljiva. Vse to ni prišlo tako rekoč čez noč, brez truda in trdega dela: **"Bogate narodno-kulturne obresti"** teh naporov staršev preteklih desetletij so v mladini **"zaorale svoje brazde"**, da si danes ta mladina **"upa s ponosom pokazati svojo narodno pripadnost in svojo narodno kulturno dediščino."** Članek nadaljuje:

Res je, da je to moderno v današnjem času med vsemi narodi v Ameriki. Vendar, če ne bi Slovenci pred leti posejali svoje kulturne njive po slovenskih šolah, zborih, domovih, dramskih in drugih kulturnih društvih, bi danes ne mogli žeti tega, čemur smo v zadnjem času priča v Clevelandu in kar se nam letos še obeta.

Konča pa članek z ugotovitvijo: **Slovenska šola je narodnostnemu življenju garancija za prihodnost — je zagotovljena žetev v bodočnosti!**

Vrstice potrjujejo dejstvo, ki je tako vidno tudi drugod po tujini, tudi po Kanadi in Argentini: brez kulturnega udejstvovanja bi te žetve med našo izseljensko mladino ne bilo. Še prva generacija bi bila izgubljena, kako bi sploh mogli govoriti o drugi in tretji? Zaman bi se očetje na piknikih trkali po prsih, da so kljub tujini ostali zavedni Slovenci — ko pa bi njihov rod ne prejel od njih nikake narodne dediščine, razen slovenskega priimka...

Ko ob teh mislih pregledujem četrto stoletja naše avstralske priseljenske slovenske skupine, kakšna slika se nam nudi? Imamo svoje MISLI, imamo nekaj društvenih glasil, nekaj društev in klubov, par pevskih zborov, nekaj slovenskih šol... Naštel bi res lahko vrsto kulturnih prireditev, pa še mnogo mnogo daljšo vrsto družabnih: zabav in piknikov. Če bi poskušal primerjati kulturno in družabnost v odstotkih, bi bila številka — porazna. Če bi primerjal udeležbo pri kulturnih prireditvah in družabnih — prav tako. Enako porazna bi bila številka, če bi primerjal število gencev slovenskih šol po naših večjih središčah s številom vseh slovenskih otrok istega kraja... V poklicu izseljenskega duhovnika sem se navadil biti skromen, zadovoljen z malim: sleherni uspeh je vreden navora in ga je človek samo vesel. Pri vsem tem pa le vedno čutim, kaj bi se dalo narediti ob pravilnem gledanju na problem mladine, ob sodelovanju vseh zmognih moči, ob razumevanju staršev, ki hočejo slovensko kulturno dediščino zares prenesti tudi na svoje potomce...

Nedavno sem govoril s slovenskim fantom, ki študira na univerzi. Dober študent je in pošten značaj, slovenstva pa je v njem žal kaj malo. **"Avstralec sem,**

kaj me briga, od kod so prišli starši!..." Prilike za slovensko šolo mu niso dali, slovenske kulturne prireditve ni videl nobene, kaj šele, da bi pri njej sodeloval Slovenske maše se je udeležil vsa leta s starši le parkrat kot majhen otrok. Edino slovensko družbo je srečal in videl na zabavah, kjer se je po lastnih besedah "dolgočasil" in "sramoval svojega očeta, ki je vedno preveč pogledal v kozarec". Fant si je v glavo zabil idejo, da je edina slovenska kultura v pesmi, pa še za to moraš biti najprej pijan. Tako mi je sam povedal in skoraj sram me je bilo pred njim: ni lahko v enem razgovoru popravljati v letih prizadejano škodo in nekoga prepričati, da je njegova presoja napačna. Ni malenkost prikazati našo bogato kulturno dediščino nekemu, ki mu je ni nihče počasi posredoval; ki si je zabil v glavo, da slovenske kulture sploh ni, če pa je kje, ne more biti kaj posebnega in je ne potrebuje...

Ali se vam ne zdi, da smo prav v tem šli in še gremo Slovenci na peti celini po napačnih kolesnicah? Sami se izživljamo v imenu svojega slovenstva (včasih

na kaj nekulturen način), pozabljamo pa na mladino, ki dorašča med nami in nas opazuje. Pri vsem tem smo razočarani, če ta mladina ne zna ceniti nekaj, česar ji nikoli v pravi meri nismo posredovali. Kje je naša žetev po četrto stoletju? Vprašanje, ki bi nam moralo dati zagona, da vsaj zdaj popravimo, kar se popraviti da.

Tudi naša mladina je idealna in išče poti. Poznam tu rojene otroke, ki pridejo s starši raje k slovenski maši, kot pa bi šli v domačo faro k angleški. So od prvih šolskih let tudi gojenci slovenske šole, pri vseh mladinskih nastopih jih vidiš na našem odru. Odlične izjeme, za katere gre zahvala staršem. Takim otrokom tudi pri slovenski družabni prireditvi ni dolgčas, ne dolgočasio se pri slovenski odrski predstavi ali slovenskem filmu. Zal je kulturnih prireditev tudi zanje med nami vse premalo. So kot kapljica v oceanu zabav, ki mladini ne prinesejo ničesar kulturnega — v veliko primerih zgolj nič privlačne spomine na preglasno in vinjeno slovensko družbo...

LJUBLJANSKI ČOLNARJI

V PREJŠNJI ŠTEVILKI me je pritegnila drobna sličica: Na strani 282 jo je urednik uporabil kot vinjeto. Še napisal nima kaj predstavlja. Pa menda ni Slovenca, ki bi na njej ne spoznal Ljubljaničane s tromostovjem in frančiškansko cerkvijo v ozadju. Na Ljubljaničane se zibljejo čolni, katere opazuje pisana množica z brega... Verjetno je bila slika posneta ob priliki junijskega turističnega tedna, ki bi poleg drugega rad poživil vsaj spomin na stare čolnarske igre, o katerih govori zgodovina mesta Ljubljane.

Če se ne varam, je pater urednik Ljubljaničan kakor sem jaz. Zato menda ne bo težko napraviti z njim pogodbo: sličico naj še enkrat objavi, jaz pa bom k njej napisal nekaj zanimivosti iz zgodovine ljubljanskih čolnarjev. Velja?

(Velja! — Urednik)

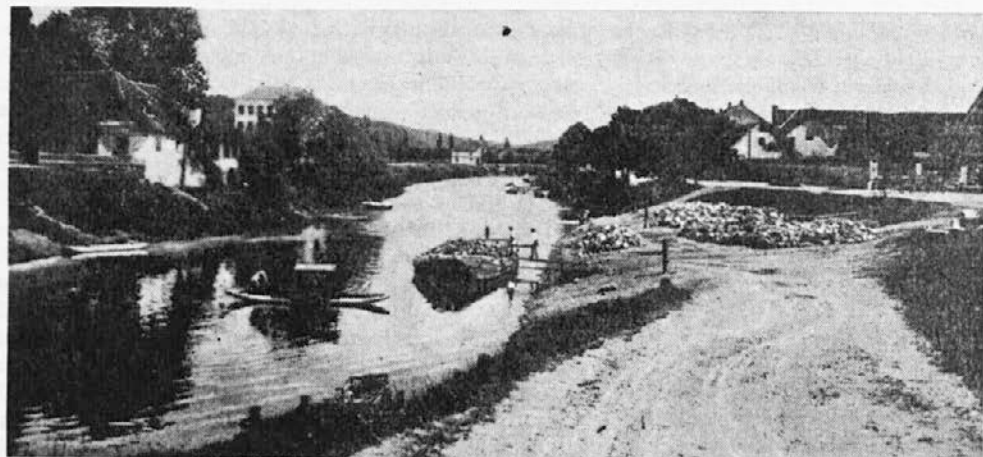
Znana nam je stara pripovedka o Jazonu in Argonavtih. Od Črnega morja so pluli po Donavi, nato po Savi in končno po Ljubljaničani prišli do bližine njenega izvira. Potem so jo morali mahiniti peš ter porivati svojo ladjo čez Kras, da so naposled zapluli z njo v Jadransko morje...

Ob branju zgodbe bi si človek predstavljal reko, ki bi bila vsaj taka kot Donava, ne pa skromna Ljubljaničana, kot jo poznamo danes zlasti v regulirani strugi med mestnimi hišami. Zanimiva pravljica o Argonavtih res ni še nikak zgodovinski dokaz, da je

bila svoj čas Ljubljaničana plovna. Imamo pa zato dovolj drugih dokazov celo iz srednjega veka, ki trdijo, da je bila prav Ljubljaničana s svojo plovbo za takratne meščane glavni vir zaslužka. Ceste so bile slabe in na njih veliko roparjev, ki so prežali na plen. Tako so ljubljanski veliki in mali čolnarji prišli na svoj račun. Promet pri Ljubljaničani je bil stoletja kaj živahen podnevi in ponoči, na daljših in krajših progah.

Veliki čolnarji so bili vezani na prevažanje državnih tovorov in bili tako rekoč v državni službi. Le kadar so čakali na nov državni tovor, so bili prosti in so mogli posebej kaj zaslužiti. Leta 1489 je cesar Friderik III. potrdil njihove pravice, ki so vsebovale seveda tudi razne dolžnosti v službi "presvitlega cesarja". Mali čolnarji pa so bili zasebniki in pripravljani ob vsaki priliki postreči vsakemu, ki se je hotel poslužiti njihovih uslug. Prevažali so v svojih čolnih po naročilu trgovcev razne tovore, les, pesek, podpeški kamen... Tudi potnike so jemali na svoje vožnje, da so si s tem več prislužili. Res ti tovorni čolni niso bili udobni,

**Krakovski
pristan
pred regulacijo
Ljubljance.**

imeli pa so streho, ki je ljudi med potjo vsaj varovala pred slabim vremenom.

Čolnarji so imeli po srednjeveški navadi raznih rokodelskih skupin tudi svoj ceh. Skupno so se za svojih banderom udeleževali raznih slovesnosti in cerkvenih procesij. Znak, da so bili po svoje v mestu upoštevani. Za patrona so si izbrali svetega Nikolaja, zavetnika ljubljanske stolnice. In v teku let so si ustvarili tudi dve svoji naselji: predmestji Krakovo in Trnovo. Obe naselbini ob Ljubljani sta bili za njihovo službo kaj pripravi. Primerno obrežje reke se je namreč prav tam razvilo v močno središče s svojim pristanom, kjer so nalagali in odlagali tovore. V lanski septembrski številki MISLI je bila objavljena slika tega "pristanišča", ki je prav do regulacije Ljubljance služilo namenu. Seveda moram dostaviti, da v dosti manjši meri kot daleč nazaj v srednjem veku. A še pred nekaj desetletji je prišel dovoz vrhniške opeke ali kamenja iz Podpeči cenejše po vodi kakor pa o suhem.

Da človek z resnim delom rad združi tudi zabavo, ni nič novega pod soncem in Ljubljančani nismo izjeme. Tudi naši čolnarji so se držali od vsega početka tega občega pravila. Čoln in reka sta jim dajala kruh — čoln in reka sta jim ob prilikah prinesla tudi prijetno zabavo. O raznih prireditvah na Ljubljani so se ohranili stari zgodovinski viri, ki segajo s poročili daleč nazaj v leto 1092. Naš zgodovinar Valvazor je moral vedeti zanje, saj se je v svojih zapiskih spomnil tudi ljubljanskih čolnarjev.

Vso dobo, ko je cvetelo ljubljansko čolnarstvo, so se vršile razne tekme na vodi med krakovskimi in trnovskimi čolnarji. S tem ni rečeno, da so se vedno grdo gledali in konkurirali eden drugemu, a včasih je med njimi gotovo prišlo do vroče krvi. Pri tekmah so seveda branili svojo čolnarsko čast, pa naj je bila ta čast krakovska ali trnovska. Šlo pa je tudi za nagrado, s katero je zmagovalec lahko počastil kopico svojih prijateljev: tovor vipavca, ki je že takrat veljal kot odlično vino.

Tekem je bilo različnih vrst. Najbolj poznana je bila borba med dvema čolnarjema. Vsak je stal v svojem malem čolnu, prijatelja pa si je vzel za veslača. Dvoboj je bil v tem, da je imel vsak tekmovalc v rokah prilično dolg drog, s katerim je skušal svojega tekmeca poriniti v vodo. Veljalo je tudi posebno pravilo, da tekmovalc ves čas dvoboja ne sme izgubiti ravnotežja, četudi ne pade iz čolna. To pa ni bila enostavna zadevščina in je zahtevala dosti vaje pred tekmovanji. Kdor je pometal največ tekmovalcev v Ljubljano, je bil zmagovalc.

Drugo in tretjo nagrado so obesili na Dolenjski most. Trije vatli dobrega šunka so predstavljali eno darilo, drugo pa par nogavic. Te "nogavice" za nas malo čudno zvane in skoraj bi rekel, da so bile to srednjeveške hlače (triko), ki so se tesno prilegale nog. V gotovih krajih po naši Primorski nogavicam še danes pravijo "hlače", kar je menda tudi prišlo od tega, samo pomen izraza je obrnjen.

Ti dve nagradi sta bili za urnost v veslanju. Dobila sta ga čolnarja, ki sta prva priveslala do Dolenjskega mostu in si darilo osvojila. Da so bili tudi pri tej vrsti tekem v navadi razni poskusi mimogrede prevrniti čoln najbližjega tekmeca, je razumljivo. Marsikdo se je ob smehu gledalcev okopal v Ljubljani tik preden bi dospel na cilj.

Če so nagrade menjavali v letih, mi ni znano. O teh treh nagradah pač govore viri, zato zanje vemo. Ker je tradicija v srednjem veku veliko pomenila, bi skoraj verjel, da so bile tudi enake nagrade že tradicionalne in v navadi za dolgo dobo.

Pa so se poleg teh rednih tekem Ljubljančani krajšali čas na svoji reki tudi na druge načine. Zapiski poročajo, da so v letu 1210 na Bregu zasidrili čez Ljubljano vrsto čolnov z boki drug ob drugem. Tako je iz njih nastal nekak most. Na eno stran brega so se zbrali krakovski čolnarji, na drugo pa trnovski. Ob danem znaku so udarili iz obeh strani na ta most čolnov, ki je postal v nekaj trenutkih ves živ: res pravo bojišče. Čolnarji so se borili ter drug

drugega porivali v vodo, da je pošteno čofotalo. Še stati pokonci ni bilo lahko, ko se je ves most čolnov zibal kot za stavo, kaj šele istočasno napadati in se braniti. Obe skupini sta prodirali ena skozi drugo ter skušali preko čolnov doseči nasprotni breg Ljubljane. Včasih je cela skupina obtičala v vodi, od druge pa jih je komaj par srečno po suhem doseglo breg. Če se je od obeh skupin kdo rešil, potem je zmagala tista stran, ki je imela številčno večino. Pri tej igri ni šlo za zmago posameznika, ampak za zmago celotne krakovske ali trnovske čolnarske skupine. Da se je včasih tekmovanje nadaljevalo v eni izmed krakovskih ali trnovskih krčem, ni treba posebej omeniti. In če ob tej igri poročajo za leto 1210, smemo sklepati, da se je v nadaljnjih stoletjih (kakor se je verjetno že tudi prej) še dostikrat vršila.

Takole so se torej včasih znali zabavati Ljubljanci: radovedni gledalci kakor tekmujoči čolnarji. Fletno so se imeli in skozi naša razvajena očala gledano: z malim so bili zadovoljni. Danes je vse iz-

umetničeno: od bregov regulirane Ljubljanice in nikdar zadovoljnih udeležencev turističnega tedna pa do čolnov in "čolnarjev", ki jim je veslanje le šport in zabava, ne pa tudi kruh in del življenja. Pa se mi zdi, da smo pri vsem "modernem" danes revnejši od tistih v srednjem veku.

No ja, Ljubljana pa vsaj enkrat na leto le oživi in vsakdo Ljubljancin pri tem lahko sanja o "starih lepih časih" pravih čolnarjev. Nedavno sem celo nekje bral, da v Ljubljani delajo načrte za hidrobus, ki bo kar redno skrbel za turistično plovbo po Ljubljani prav do Vrhnike. Pri taki vožnji se bo vsakdo le lažje vživel v čolnarsko življenje preteklih stoletij, kot pa na turističnem tednu zgolj kot gledalec z brega. Posebno še, če bo kljub udobnosti moderne vožnje Ljubljana terjala od njega svoj čolnarski davek in bo preko ograje ali skozi okno hidrobusa — "Urha klical" ...

JAKA NAPROŠEN

Ta nova imena smo dodali naši MATICI POKOJNIH od lanskega novembra.

Spominjajmo se duš v svojih molitvah!

VARLJEN Mihael
* 19. 9. 06 — Matulje, Istra
† 15. 10. 73 — Erskineville (S), NSW	ZIČKAR Edvard Anton
* 11. 39 — Rogatec
† 30. 12. 73 — blizu Nowre, NSW	RIBER (Reberšek) Matthew
* Strmec pri Vojniku (60 let)
† 7. 2. 74 — Kingswood (A), SA
KLAJNSEK-JOHNSON Borut
* 21. 10. 53 — Celje
† 8. 11. 73 — Sydney, NSW	PETEK Anton
* 20. 12. 39 — Brezje pri Mariboru
† 7. 1. 74 — Kempsey, NSW	RADI Franc
* 9. 4. 19 — Kožbana
† 12. 2. 74 — Punchbowl (S), NSW
ŽEGA Aleksandra r. Barabaušček
* 17. 4. 1882 — Petrograd, Rusija
† 24. 11. 73 — W. Geelong, Vic.	HOJKER Jože
* 2. 8. 10 — Ptuj
† 13. 1. 74 — Sutherland, NSW	ZAFRAN Franc
* 13. 12. 23 — Pivka na Krasu
† 16. 2. 74 — Beverley (A), SA
DEBEVEC Ivan
* 20. 6. 26 — Bač (Knežak)
† 26. 11. 73 — Springvale (M), Vic.	SKOK Marija r. Červek
* 20. 10. 20 — Maribor
† 20. 1. 74 — Colac, Vic.	SVIGELJ Anton
* 25. 4. 01 — Bezuljak
† 18. 2. 74 — Bezuljak
BEZJAK Marija r. Ferlež
* 26. 6. 1896 — Poljčane pri Pragerskem
† 30. 11. 73 — Geelong, Vic.	KLOBAS Vinko
* ?
† 28. 1. 74 — Portsea, Vic.	TERLIKAR Mirko
* 21. 10. 50 — Jesenice
† 19. 2. 74 — Laverton, Vic.
JELENIČ Ivanka r. Kresevič
* 8. 5. 08 — Račice
† 16. 12. 73 — Sežana (na obisku)	KNEŽIČ Boris
* ?, blizu Trsta
† 29. 1. 74 — Queenstown (A), SA	JELUŠIČ Danilo
* 17. 4. 26 — Merče pri Sežani
† 5. 3. 74 — Merče pri Sežani (na obisku)

KLEMENC Friderika r. Schubert
* 15. 8. 1886 — Dunaj
† 8. 3. 74 — Benalla, Vic.

KLEMENC Ani
* 5. 3. 31 — Tržič na Gor.
† 9. 3. 74 — Benalla, Vic.

REP Katarina r. Sneler
* 10. 5. 05 — Draga pri Vinici
† 15. 3. 74 — Geelong, Vic.

KOREN Ludvik
* 10. 1. 29 — Turnišče
† 23. 3. 74 — Holt (C), ACT

GOMBOC Vlado
* 3. 3. 42 — Rogaševci
† 24. 3. 74 — Shellharbour
(S), NSW.

SVAJGER Dragec
* 12. 4. 74 — Kew (M), Vic.
† 12. 4. 74 — Kew (M), Vic.

STIBILJ Franciška r. Renko
* 26. 9. 06 — Prem
† 13. 5. 74 — Brighton (M),
Vic.

MELINC Marija r. Semper
* 27. 6. 38 — Kutina
† 18. 5. 74 — Penrith (S), NSW

ŠAJN Jože
* 25. 1. 18 — Knežak
† 25. 5. 74 — Kew (M), Vic.

STANTE Franc
* 17. 2. 1898 — Šent Lovrenc
pod Prežinom.
† 18. 6. 74 — W. Geelong, Vic.

CEJ Jožef
* 23. 5. 02 — Šempas pri
Gorici
† 22. 6. 74 — Artarmon (S),
NSW.

FLORENINI Ivanka r. Vidic
* 8. 9. 12 — Podgorje pri
Kamniku
† 24. 6. 74 — Melbourne, Vic.

KRMAC Luciano
* 14. 2. 28 — Marezige pri
Kopru
† 2. 7. 74 — Parramatta (S),
NSW

ZBOGAR Marija r. Humar
* 21. 1. 13 — Bajnsčice nad
Kanalom
† 3. 8. 74 — Greystanes (S),
NSW

ŠKRABA Janez
* 9. 5. 1891 — Tomišelj
† 6. 8. 74 — Kew (M), Vic.

MOČNIK Victor
* 24. 12. 10 — Zagreb
† 9. 8. 74 — Geelong, Vic.

NAJ NJIHOVE DUŠE
PO BOŽJEM USMILJENJU
POČIVAJO V MIRU!

VIDIČ Ivan
* 23. 7. 08 — Sp. Nekovo pri
Kanalu
† 11. 8. 74 — Wodonga, Vic.
KONEČNIK Avgust
* 28. 8. 13 — Ravne na Kor.
† 11. 8. 74 — Wodonga, Vic.
KLEKAR Alojz
* 17. 4. 58 — Ptuj
† 18. 8. 74 — Mt. Isa, QLD.
URSIČ Marija r. Petrič
* 12. 6. 1898 — Dutovlje
† 30. 8. 74 — W. Footscray
(M), Vic.
GODEC Jožefa
* 16. 2. 45 — Savinsko
(S. Bistr.)
† 18. 9. 74 — Hobart, TAS.
LAVRENČIČ Amalija r. Terlikar
* 23. 1. 06 — Logje pri Breginjju
† 27. 9. 74 — Ovingham (A), S.A.
VEHOVEC Mirko
* 15. 6. 29 — Pekre pri
Mariboru
† 10. 10. 74 — Spotswood
(M), Vic.

Spodnji imeni šele zdaj dodajamo
seznamu naših pokojnih. Obenem
naprošamo vse bralce: javite nam,
če vam je znan kak pokojni zna-
nec-rojak, za katerega uredništvo
ni zvedelo.

JAKŠA Andrejček
* 1. 10. 65 — Woodville (A),
SA
† 5. 10. 65 — N. Adelaide, SA
ZORNADA Armando
* Trst (49 let)
† 8. 10. 72 — Adelaide, SA

“Dotuj, krščanska duša...”

Na blazini je počival še mlad, od potú ves
potemnel, koščen obraz; suhi roki sta mu ležali
vzporedno ob telesu na odeji z navzgor obrnjeni-
mi shujšanimi dlanmi: to je vse, kar vidiš pri
človeku, ki se poslavlja s tega sveta in je prav-
kar prejel váse Boga. Je li mogoče, da je v njem
neumrjoča duša? Tudi le umrjoča? Duša, ki je
koj ob zibeli mogla razveseljevati očeta in ma-
ter, ki je mogla v sebi hraniti sladko veselje

prvih let, ko je mogla sprejemati in dajati lju-
bezen? Mar je celo mogoče, da je to tisto tako
lepo oblikovano telo, o katerem pravijo, da je
skladnost božja, ki je tako mikavna, da so ne-
kateri napravili iz njega malika in se zaradi nje-
ga obsodili v pogubljenje? To blede onemoglo
blato naj bi torej nosilo v sebi večno življenje?
Kako se vse to ustavlja našim čutom.

“Kako ti je, Janez?”

"Dobro, gospod župnik. A smrt predolgo hodi. Čim prej, tem bolje sedaj, ko sem prejel sveto obhajilo".

"Dobro si opravil žrtev svojega življenja, Janez. Ali te še kaj teži?"

"Nisem užil ljubezni".

"Kaj, Janez, da nisi užival ljubezni? Kaj pa starši, ko so še živeli?"

"Oni že. Mala tudi".

"Pa jaz, Janez?"

"O vi, gospod župnik, med boleznijo ste me naučili spoznavati Boga. Toda saj veste, da mi je žena ušla v Ameriko z drugim. In pravijo, da mala, ki mi je bila največja tolažba, ni moja".

"Ne misli na vse to, Janez! Nehaj govoriti! Utrujaš se. Sicer boš pa kmalu v nebesih in se ne boš mučil s temi vprašanji. Tam boš ljubil in boš ljubljen, ne bodo se ti več vsiljevala kruta vprašanja. Saj je naš Gospod v tebi in si ti v njegovem Srcu. On ne vara nikoli. Kmalu ga boš tako preprosto videl, kakor da je stopil človek predte. Sklenil si svoje račune, Janez. Odpusti njej, ki je tako zelo žalila tebe, ki si tako dober in pošten! Ná! Križ ti položim na ustnice. Tako. Poljubi Kristusovo podobo! Smehljaj se".

"Njemu se ne gnusim".

"Ne, Janez! Njemu se bolni ne gnusijo. Kakor bolnik je, ki je okusil zapuščenost. Pravkar si ga prejel. S teboj je v tvojem smrtnem boju. Njegova duša se poroči s tvojo. To je še vse lepši praznik, kakor je vaški praznik ob zreli žetvi. Moli, Janez! Moli, ne da bi govoril, da se ne boš utrujal. Vendar pa moli! Združuj svojo dušo z Bogom! Popolnoma se prežmi s to srečo, ki je nenehno rasla, odkar si v tej težki preskušnji. Tvoja želja po nebesih bo ugašena. Rajska voda je vse bolj hladna in oživiljajoča kakor tista iz vodnjaka na dvorišču pod orehom. Janez, naredi prostor našemu Gospodu! Popolnoma se spremeni vanj! Našel boš v njegovem kraljestvu vse veselje, ki ga nisi užil na zemlji".

"Janez, ne bo se ti treba več mučiti. Ne bo treba več garati za vsakdanji kruh in močnik. Ne boš več sam in zapuščen vzdihoval ponoči. Stopil boš v božjo luč, ki nikdar ne zaide. Poljubi še križ! Poslušaj me, kaj jaz molim, ne da bi ponavljal za menoj. Ponavljal za menoj le v mi-

slih, s svojim srcem in razumom! Takole reci sam v sebi: 'Moj Bog, v tvoje roke izročam svojo dušo. Nisem več sam svoj. Ves sem tvoj. Naj ti bodo všeč moje poslednje bolečine! In ti, Mati božja, ki si tudi moja mati, izprosi mi milost, da bom šel naravnost v nebesa, ti, ki vse premoreš, ki mi pomagaš, ki stojiš tu ob meni. Obraz se ti smehlja, gledaš me kot dobra mati. Ti, ki si zdravje bolnikov, ti, ki za vedno ozdravljaš nezdravljive, odvzemi mi to mrzlico in daj mi večni pokoj! Povedi me na Gospodove pašnike, da bi mogel stopiti tja tako lahko, kot sem hodil po travniku proti potočku, takrat ko sem bil še majhen deček. S teboj, moj Bog, s teboj v tvojem presvetem Srcu!'"

Gospod župnik Ozeronski je umolknil. Vstopila sta tast in tašča, pri katerih je bival Janez tudi potem, ko ga je bila žena zapustila. Stopila sta k postelji in zmigavala z glavo. Okorna sejavca žita ne mislita nič na božjega Žanjca, ki je prodrl v to, od bolezni razorano telo. Njuna vera je šibka. Seveda sta tudi onadva pogosto slišala, da gre po smrti človek v nebesa, a vendar mislita na zemljo, kjer sta. Mislita na stroške, združene s to boleznijo, na hranilno knjižico, ki jo zapušča Janez. Saj nista slaba. Morda ju bo nekoč izučila bolezen.

Ne vem, kakšna nedopovedljiva svetloba je počasi stopala Janezu v obraz. Sonce nima tu nič opravka. Tedaj je gospod župnik Ozeronski odprl knjigo in glasno molil poslednje spodbudne besede: "Potuj, krščanska duša, s tega sveta, v imenu Boga Očeta vsemogočnega, ki te je ustvaril . . ."

Naenkrat se je zaslišal kakor iz studenca čist jok. Zajokala je hčerka, ki je spoznala, da je oče odšel s tega sveta. Gospod župnik je molil "Iz globočine", potem pa se za dolgo časa zamislil in tiho molil.

Ko se je obrnil, je zagledal zdravnika.

"Prav ste imeli, doktor. Janez ni preživel dne. Ko bi se bil obotavljal, bi ne doživel teh nad vse vzvišenih trenutkov, ko sem ga videl tako umirati, kakor je umrl".

Iz romana "GOSPOD OZERONSKI", ki ga je napisal FRANCIS JAMMES

Znanilka svobode - naša narodna zastava

Slovenci v svobodnem svetu že lepo vrsto let praznujemo narodni praznik 29. oktobra kot DAN SLOVENSKE ZASTAVE. K temu nas je pozval Narodni odbor, ki je sestavljen iz štirinajstih predstavnikov slovenskih strank, med katerimi je nedavno mesto delegata demokratske stranke sprejel sydneyški rojak advokat Vladimir Menart. Narodni odbor res nima stvarne izvršne moči, ne razpolaga z vojsko ali policijo in nima narodne banke, je pa edina politična avtoriteta Slovencev svobodnega sveta in simbol svobodne Slovenije.

Veličastne so proslave DNEVA SLOVENSKE ZASTAVE po mnogih deželah, kjer žive Slovenci. Zdaj smo se jim pridružili tudi avstralski Slovenci, res sicer s skromno proslavo 27. oktobra na Mt. Mileni pri Sydneyu. Pa vendar: začetek je. Naj bi postala vsakoletna manifestacija našega slovenstva in naše svobode!

Tu priobčujemo govor, ki ga je na letošnji proslavi imel VLADIMIR MENART.

29. OKTOBER je največji slovenski narodni praznik. Na ta dan pred šestinpetdesetimi leti so se Slovenci odcepili od habsburške monarhije in je bila v Ljubljani proglašena slovenska samostojnost.

Skozi tisoč let in prav do 29. oktobra 1918 smo bili Slovenci pod tujo oblastjo in upravno razdeljeni po dednih kronovinah, od katerih je samo Kranjska bila pretežno slovenska. Slovenija do takrat ni obstajala niti kot država niti kot pokrajina: zaman bi v zgodovinskem atlasu iskali deželo s tem imenom.

Tako je bil 29. oktobra 1918 vsaj delno uresničen slovenski narodni program iz leta 1848, poznan pod imenom ZEDINJENA SLOVENIJA. Delno zaradi tega, ker je žal tudi po letu 1918 dobršen del slovenskega strnjenege ozemlja ostal pod Avstrijo in Italijo.

Ni slučaj, da praznujemo praznik slovenske zastave na dan obletnice 29. oktobra. Slovenska zastava je bila namreč rojena obenem s slovenskim narodnim programom leta 1848 in je bila od vsega začetka — ter je tako še danes — tesno povezana z borbo za uresničitev tega programa.

Leta 1848 je majhna skupina mladih slovenskih študentov poslala kranjskim deželnim stanovom spomenico, katere prva točka se je glasila v takratni slovenščini: "Da politiško razkrojeni narod Slovencev na Kranjskim, Štajerskim, Primorskim in Koroškim, kakor en narod se tudi v eno Kraljestvo z imenom Slovenija sklene in da ima za-se svoj zbor." Ob istem času je ista skupina študentov privzela kranjske deželne barve — belo, modro in rdečo — in jih proglasila za slovensko zastavo.

Cepprav ti mladi študentje niso imeli nobene oblasti in nobenih položajev, je njihova spomenica postala slovenski narodni program, za katerega ostvarjenje so delale vse slovenske stranke in politične skupine. Program ZEDINJENE SLOVENIJE je postal skupni program vseh Slovencev. Njegova pomembnost je v tem, da je bil zgrajen na načelu narodnosti in ne na zgodovinskem pravu, na katerem je slonela habsburška monarhija. Bil je ultimat avstrijskemu cesarju, naj preuredi monarhijo na načelu neodvisnosti in sožitja narodov ali pa monarhije več ne bo.

Ostalo je zgodovina. Franc Jožef Slovincem ni hotel ugoditi. Prišla je katastrofa prve svetovne vojne in habsburška monarhija je razpadla. Vzelo je samo sedemdeset let, da je prišlo do uresničenja programa, spočetega od majhne skupine nepomembnih študentov — in zrušila se je tisočletna nadvlada nemških fevdalcev nad slovenskim narodom.

Simbol tega narodnega programa je bila slovenska zastava. Takoj od začetka so Slovenci z razobešanjem belo-modre-rdeče trobojnice izražali svojo slovensko narodno pripadnost. Toda slovenska zastava ni bila samo simbol slovenstva, temveč tudi simbol želje in hrepenenja po osebni, narodni in politični svobodi vseh Slovencev.

Čas je prinesel svoje in razmere so se spremenile — slovenska zastava pa je ostala isti simbol, kot je bila leta 1848. Kakor povsod po svetu, kjerkoli žive Slovenci, se tudi tukaj v Avstraliji — vsaj tisti izmed nas, ki želimo ostati Slovenci — zbiramo okoli naše zastave, da tako ohranimo slovenstvo. Povsod po svetu, razen seveda doma, znotraj meja slovenske republike, kjer slovenska narodna zastava ni dovoljena. Doma jo je nadomestila zastava z rdečo zvezdo petokrako zvezdo, da je tako tudi simbolično prikazana nadoblast komunistične partije.

Pred nekaj tedni so bili v Ljubljani objavljeni uradni podatki, da je v Komunistični zvezi včlanjenih 72.000 Slovencev. Po njihovih lastnih podatkih, da ne štejemo otrok, predstavlja zastava z rdečo zvezdo manj kot deset odstotkov Slovencev v domovini. Ostalih devetdeset odstotkov naroda pa predstavlja čista slovenska zastava iz leta 1848.

Tudi slovenski narodni program ZEDINJENE SLOVENIJE iz leta 1848 je še vedno veljaven, tako za Slovenijo doma, kakor za nas, ki smo zunaj.

Ko bo iz ljubljanskega gradu zopet nemoteno plapolala slovenska narodna zastava, ne bo treba spraševati, kdo je na oblasti in kakšna je ta oblast. En sam pogled bo vsakomur zadostoval, da se bo zavedel: Slovenci zopet uživajo osebno, narodno in politično svobodo. Do tedaj pa: kjer vihra slovenska narodna zastava, tam je Slovenija, tam je svobodna Slovenija!

P. BAZILIJ SPET TIPKA

I. novembra 1974.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slošek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● V četrtek 10. oktobra je na svojem domu v Spotswoodu nenadoma umrl MIRKO VEHOVEC. Žena Lojzka ga je našla mrtvega, ko je prišla domov iz dela. Odpovedalo mu je srce. Nedavno je prestal operacijo in je bil še vedno pod doktorsko oskrbo. Pokojni je bil rojen 15. junija 1929 v Pekrah pri Mariboru. V Avstralijo sta z ženo dospela iz Avstrije: pripeljala ju je 14. oktobra 1960 ladja "Aurelia". Vsa leta sta preživela v Spotwoodu, kjer sta imela svoj dom. Na željo soproge bo pokojnikovo truplo odposlano v domovino in pokopano na domačem pokopališču. Mašo zadušnico smo imeli v slovenski cerkvi na petek 25. oktobra zvečer.

Žaljujoči vdovi in ostalim sorodnikom pokojnika naše sožalje, njegovi duši pa večni pokoj!

● Iz Adelaide je dospelo žalostno sporočilo o nenadni smrti gospe AMALIJE LAVRENCIČ. Umrla je v petek 27. septembra brez vsakega smrtnega boja: zunaj pred hišo je sedela in štrikala, ko jo je Gospod poklical. Tam so jo našli okrog štirih popoldne s pletenino v roki in uklonjeno glavo. Mislili so, da je zadremala — je pa že zaspala za vedno. Prepričan sem, da je bila lepo pripravljena za pot v večnost. Če se prav spomnim, je bila še nedeljo prej pri slovenski maši tudi pri spovedi in obhajilu.

Pokojna Lavrenčičeva mama je bila rojena 23. januarja 1906 v Logju pri Breginju v Terlikarjevi družini. Leta 1923 se je v Breginju poročila s Karlom Lavrenčičem in vzgojila sta lepo družino. Po nesrečni vojni sta šla mož in sin prva čez mejo. Ostali so jima sledili v Avstralijo. Pokojnica je dospela sem na ladji "Castel Felice" 29. marca 1955. Žal je že leta 1961 pokopala moža Karla, leto kasneje pa še hčerko Elko. Živela je pri sinu Francu v Ovinghamu. Pogrebna maša za pokoj duše Lavrenčičeve mame je bila 1. oktobra v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu, kjer se zbiramo k slovenski maši. Pokopali

Štant s pecivom je bil na našem
DOMAČEM SEJMU najbolj oblegan in
je dobrot hitro zmanjkalo . . .

pa so njeno truplo na pokopališče v Dudley Park, kjer bo čakalo vstajenja.

Vsem sorodnikom tukaj in v domovini naše iskreno sožalje!

● DOMAČI SEJEM po deseti maši 20. oktobra je bil lep uspeh Društva sv. Eme in je prinesel tudi vsem obiskovalcem dvorane obilo dobre volje. Kaj vse zmorejo pridne roke, ki jih poveže skupna ideja! "Štanti" so bili oblegani, zlasti oni z domačim pecivom. Vse je imel: od lectovih src do potice in prekmurske gibanice, vmes pa piškotov in raznega peciva vseh vrst. Kuhinja je stregla hitro, ker so članice uvedle listke namesto plačevanja pri naročbi. Veliko zanimanja je bilo pri nakupovanju slovenskih plošč, enako pri "štantu" ročnih del. Tudi knjig je bilo precej prodanih. Zanimivo, da smo Slovenci čudno "plahi" pri nakupovanju že rabljene obleke, četudi izgleda kot nova, je vredna denarja in bi lahko še dolgo komu služila. Avstralci bi se na našem sejmu najprej zagnali k tej stojnici, kjer so bile res lepe stvari za majhen denar; mi pa moramo v tem še le prebiti led.

Obilo veselja je prinesel srečolov s 131 dobitki, ki je zlasti pritegnil mladino, pa tudi ostali so poskušali

srečo. Srečke so bile kaj hitro razprodane in police prazne.

Članicam Društva sv. Eme moramo k uspehu res iz srca čestitati. Za dobro stvar se trudijo: Bog jih blagoslovi!

● Ponovitev "SPELCE" na 26. oktobra zvečer je zela lepo uspeła. Predstava se je nadaljevala v prijetnem družinskem večeru ob mizah. Igrali smo tombolo z lepimi nagradami za zmagovalce, gospe so se poskusile pri tekmovanju z jadrnicami (seveda brez vode!), tudi zavrteli so še nekateri pari (igrala sta naša mlada muzikanta iz Glenroya: Zemljicev Johnny ter Prosenikov Frank). Večer je minil v najlepšem razpoloženju, da še sami nismo vedeli kdaj.

Prav hvaležni smo članicam Društva sv. Eme, ki so nam Družinski večer priredile. Zopet so pokazale, da so dobre organizatorice. Prepričani smo, da bodo še veliko storile za skupnost slovenskega verskega centra. Pristrčna zahvala vsem sodelujočim!

● Poleg poveljavljenej dveh civilnih zakonov morem omeniti topot eno poroko: 12. oktobra sta si v naši cerkvi obljubila zakonsko zvestobo **Franjo Rep** in **Gordana Aršič**. Ženin je rojen v Kotoribi, je pa živel v Sloveniji, dočim je nevesta rojena v Lučanih v Srbiji. Naše čestitke!

● Je bilo pa zato krstov več: 6. oktobra je krščevala družina Matija **Stuklja** in Nede r. **Sircelj**, **Watsonia**. Dobila je **Sonjo Jenny**. — Isti dan je bil krščen tudi **Simon Ivan**, novi član družine **Ivana Žele**

Takole se je prismejala pred Slomškov dom v Kew naša novodošla sestra **MARIJA KADIŠ**.

in Eme r. Bole, Reservoir. — Alojz **Papež** in Sheryl r. Hocking v Lower Templestowe sta dobila sinčka **Nikolaja Braneta**; krščen je bil 13. oktobra. — 20. oktobra so iz Fawknerja prinesli **Diano**, ki je prvorojenka **Jožeta Tonca** in Jadranke r. Sevnik. — **David** je obtila krstna voda 26. oktobra. Je sinko prerano umrlega **Mirka Terlikarja** (je v letošnjem seznamu naših pokojnih) in Ide r. **Babič**, ki zdaj živi v Kew. — 27. oktobra sta bila dva krsta: Naš cerkveni pevec **Jože Grilj** in **Majda r. Potepan** sta iz Campbellfielda prinesla prvorojenca **Simona Jožefa**. Iz St. Albansa pa smo ta dan krstili **David**, ki je prvorojenec v družini **Antona Zrimška** in **Olge r. Schober**. — Topot so med očeti kar štirje bivši fantje Baragovega doma.

Vsem staršem naše iskrene čestitke v upanju, da bodo držali, kar so za svoje otroke pri krstu obljubili.

● Cerkevne nabirke za letošnjo misijonsko nedeljo (20. oktobra) so za našega posinovljenega, afriškega misijonarja p. **Hugona**, prinesle kar lepo vsoto \$139.92 in se vsem darovalcem iskreno zahvaljujem. Vem, da bo misijonar našega daru vesel in mu bo v veliko pomoč. V vsakem pismu izraža svojo hvaležnost, da tako lepo skrbimo zanj, naši izseljenki družini pa ta duhovna vez z misijonarjem tudi budi misijonsko miselnost, ki je in mora biti del našega katoličanstva. P. **Hugonu** smo od posinovljenja pa do danes poslali vsega skupaj že \$2,457.50, zdaj pa je za zadnji ček že zopet pripravljenih \$185.34. Upam, da bodo naši verniki tudi v bodoče radodarni.

● V sredo 16. oktobra nam je letalo iz domovine pripeljalo novo slovensko sestro, ki je prišla v pomoč ostalim. **Sestra Marija KADIŠ** je doma iz Černej na Koroškem in je še redovna novinka. V februarju bo končala noviciat in napravila prve obljube, na katere se bo v Slomškovem domu pripravljala z novicijskim študijem. Kličemo ji veselo dobrodošlico z željami, da bi se med nami počutila kot doma in se dobro vživela v delo med slovenskimi priseljenci. Tudi njeni sorodniki Lenkovi v North Springvale so bili njenega prihoda kaj veseli.

● Novo sestro je na nedeljo po prihodu pri deseti maši pozdravil in vernikom najavil p. **Stanko**. "Nikar ne glejte po cerkvi, kje je nova sestra. Je že na koru med pevci..." je dostavil in mnoge spravil v smeh. Sestra je namreč po obhajilu ostala v prvi klopi — tik pred patrovim nosom. Če je to storil v raztresenosti ali sveti zbranosti, bo pa sam najbolje vedel. Vsekakor nam "starim" kar dobro de, če ga tudi mladi kdaj polomijo...

Tiste, ki mi včasih pravijo: "Saj sem bil vendar v cerkvi pri maši; kaj me niste videli?..." pa naj ta primer prepriča, da pater tudi izpred oltarja ne vidi vsega po cerkvi. Prej morda dva pod korom, ki si imata celo med mašo kaj "važnega" povedati, kakor pa novo glavo v prvih klopih.

● **SVETI MIKLAVŽ** bo obiskal gojence naše Slomškove šole na prvo decembrsko nedeljo po deseti maši v Baragovi dvorani. Seveda so k predstavi vključeni tudi drugi otroci. Pred prihodom Miklavža in njegovega spremstva bo Slomškova šola nastopila tudi s kratkim božičnim sporedom, da bo tako vsem skupaj dala nekaj misli kot pripravo na božične praznike.

Starši! Darila oddajte v soboto popoldne v kuhinji Baragovega doma, ali pa pred deseto mašo pri vhodu za odrom.

● Večerno mašo bomo imeli pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew na četrtek 21. novembra, ko obhajamo praznik Marijinega darovanja; dalje na prvi petek v decembru (6. decembra) ter na torek 10. decembra (Loretska Mati božja). Božični spored bomo objavili v prihodnji številki, razposlali pa bomo — kot običajno — tudi božično pismo na vse znane naslove melbournskih rojakov.

Wodonga ima redno slovensko mašo na tretjo novembrsko nedeljo (17. nov.) kot običajno.

Slovenska maša v Adelaidi bo na četrto novembrsko nedeljo (24. nov.) ob štirih. Po maši gremo na cheltenham

Izpod Triglava

O OKTETU BRATOV PIRNAT sem lani enkrat menda že pisal, saj devetega brata Lubita, ki živi v Avstraliji, vsaj mi v Melbournu dobro poznamo. Tudi on je dober pevec, kadar zapoje (škoda, da bolj poredko!). Oket njegovih bratov (Peter, Pavle, Tone, Janez, Miha, Srečo, Lojze in Neško) doma je gotovo edinstven na svetu. Saj je še družino z osmimi sinovi danes težko najti, kaj šele z osmimi odličnimi pevci. Precej lepo uspešnih koncertov so že priredili, saj so predlanski obhajali že petnajstletnico svojega obstoja kot pevska skupina. Zdaj pa so izdali tudi malo gramofonsko ploščo, ki ne skriva kakovosti njihovih glasov in je vredna, da pride tudi v zbirke plošč naših družin po Avstraliji. Na razpolago je za dva dolarja pri Društvu sv. Eme v melbournskem slovenskem verskem centru.

OBA VERSKA LISTA, tednik DRUŽINA in mladinski mesečnik OGNJIŠČE, sta imela nedavno natančne preiskave svojih uradov. Obema očitajo in dokazujejo medsebojno pomoč, kar naj bi bilo proti

hamsko pokopališče. — Slovenska maša v Berri bo na ponedeljek (25. nov.) zvečer.

● Zdaj pred božičem je na vrsti zopet obisk tasmanskih Slovencev. Maša bo na **nedeljo 15. decembra popoldne ob šestih** na običajnem kraju: cerkev sv. Terezije v Moonah. P. Stanko bo v tednu pred nedeljo po možnosti obiskal rojake po domovih. Tasmanski naročniki, povejte še drugim, ki ne berejo MISLI! Pridite v čim večjem številu!

● Za **POČITNIŠKO KOLONIJO NA MORJU** (dekleta od 6. do 11. januarja, fantje od 13. do 18. januarja), ki jo bo tudi v teh počitnicah priredil naš verski center, je precej povpraševanja in že tudi prijavi. Starši, dajte svojemu doraščajočemu otroku priliko prijetnih počitnic v slovenski družbi in pod poštenim nadzorstvom! Tudi cena je zelo zmerna, saj nam gre pri njej le za kritje stroškov. Pohitite s prijavo, da ne boste prepozni!

Naj poudarim še enkrat, da je frančiškanska hiša v Mt. Elizi, ki smo jo za počitnice dobili na razpolago, res na idiličnem kraju: tik nad obalo, ki ni nevarna in nudi odlično plavanje.

zakonu. V uredništvu so menda odkrili celo nekaj slovenskih izseljenskih listov — kar je seveda tudi velik prestop. Ni dvoma, da so jima napravili še kaj obtežilnega, da bo sodba "pravičnejša" in kazni lahko večja.

Zanimivo je, da DRUŽINA doslej o celi zadevi ni prinesla niti besedice, OGNJIŠČE pa skromno obrambo v novembrski številki. Saj cele in jasne resnice tako ne bi smeli povedati bralcem. Se če jo bodo (ali so jo že) na sodišču, ne bo kaj prida veljala. Očividno je režimu v domovini verski tisk zelo napoti in še pri vsej previdnosti poročanja trn v peti. Posebno "Ognjišče", ki združuje verno mladino in ga vedno raje jemljejo v roke tudi ostali, naklade pa ima že precej tisočev več kot plehka ANTENA. Njegove akcije v pomoč potrebnim so že dolgo ožigosane kot aktivnost Cerkve izven njenih dovoljenih meja. Torej: "klerikalizem", ki si ga socialistična družba ne bi smela privoščiti...

NIMAM V ROKI podatkov, kako je s tem po Avstraliji ali drugih deželah, zato ne bom trdil, da Slovenci nosimo tudi v tem prvenstvo. Številka je pa le malo visoka: 65 litrov piva je prišlo lani v Sloveniji na osebo. To nas še bolj zaprepasti, če opazujemo hitri porast te številke. Leta 1966 je Slovenec povprečno popil le 20.2 litra piva, leta 1971 že 40 litrov, nato je ta številka v dveh letih poskočila na 65.

Pri tem je zanimivo dejstvo, da imajo po poročilih v domačem časopisu kljub veliki proizvodnji slovenske pivovarne finančne težave. Pravijo, da predvsem

zaradi visokega davka (70%) na alkoholne pijače, saj pivo ni v sklopu živil.

Čistega alkohola pride po zadnjih podatkih na Slovenca letno 15 litrov, iz česar se vidi, da proizvodnja in poraba alkohola doma hitro raste. Da temu primerno raste tudi vojska alkoholikov, ni treba posebej omeniti...

O "KLERIKALIZMU" je doma zadnji čas vedno več govora in tudi pisanja. Uradno Ljubljano strašno boli sleherni uspeh slovenske Cerkve — ni treba veliko, pa ti že očitajo, da si stopil čez rob. Očitajo nestrpnost Cerkvi v primerih, ko bi ji v deželi verske svobode čestitali k uspehom. Pri tem pa sami kažejo tako krivično nestrpnost, da se opazovalec samo sprašuje: Kaj se res tako boje za svojo oblast (po skoraj tridesetih letih diktature in ene same stranke, ki ima prav vse v rokah), da jih vsaka senca plaši? Posebno jih boli delovanje izseljenskih duhovnikov, ki je seveda tudi kulturnega in socialnega, ne le verskega značaja. Zato v DELU napad na dr. Janeza Zdešarja, voditelja izseljenskih duhovnikov v Nemčiji, na veličastno narodnoversko "binkoštno srečanje" slovenskih delavcev po Zahodni Nemčiji in seveda na evropski izseljenski list NAŠA LUČ. Res ta mesečnik lahko izseljencem pove marsikaj, kar bi v Ljubljani ne smel, nihče pa ne more reči, da ni strpen in pravičen.

Clevelandska "Ameriška domovina" ob tem poročilu piše: "Napad na NAŠO LUČ je dokaz, da sedanja uradna Ljubljana v svoji nestrpnosti ne prenese niti najbolj mirnih pripomb in razlag, ki ne prihajajo iz njenih ali od nje potrjenih virov. Ob tem dejstvu je potrebno, da se ustavijo tisti, ki slavijo in oglašajo "slogaštvo" med Slovenci v Ameriki in Kanadi ter drugod v svobodnem svetu. (Avstralska Slovenija ni izvzeta! Urednik) Komur je kaj do svobode, posebno še do svobode slovenskega naroda doma, ne more niti misliti na kako sodelovanje z uradno Ljubljano, pa četudi je to "čisto kulturno in narodnostno"!

KLUB STARIH GORIŠKIH ŠTUDENTOV je res vztrajen v svojem delu reševanja pozabe marsikaterega našega kulturnega delavca preteklosti. Letos so se spomnili dr. Alojza Resa, ki je pokopan na Sveti Gori, na vzhodni strani božjepotne bazilike. Popravili so njegov grob, staro skromno ploščico na zidu ob

grobu pa nadomestili z novo. Ta obiskovalcem vsaj dostojno predstavlja moža, ki pod njo počiva.

Dr. Alojzij Res je bil rojen v Gorici 1893, študiral je slavistiko v Ljubljani, nato nadaljeval študije na Dunaju, v Zagrebu in Firencah. Od 1924 do smrti (v maju 1936) je bil izredni profesor na visoki šoli v Benetkah. Na lastno željo je bil pokopan na Sveti Gori. Bil je književnik, pisatelj, prevajalec in kritik, predvsem pa priznani dantolog (strokovnjak v preučevanju pesnika Danteja). Med drugim je dr. Res prevedel tudi **Rožice sv. Frančiška**, ki je najbolj znani življenjepis prav iz svetnikovega časa.

Odkritje plošče na Resovem grobu dne 11. avgusta je privabilo na Sveto Goro precej ljudi izza obeh strani goriške meje.

VCASIH je bilo fanta sram, če ni bil potrjen k vojakom. Tako je bilo pri nas v Sloveniji, tako menda povsod, kjer je bila vojaška služba obvezna. Danes pa ni tako: ne pri nas, ne drugje po svetu. Mladina noče vojaške uniforme, še manj pa menda vojaške discipline. Tisto vpitje proti vojni iz mladih grl ima bolj malo pristnosti in se za njim marsikaj skriva.

Da je iz domovine verjetno marsikdo odšel preko meje samo zato, da se je rešil vojaščine, ni nobena skrivnost. Drugim pa niti čez mejo ni bilo treba iti: izmikanje vojaški službi je doma zlasti v vrstah premožnejših slojev, tudi med sinovi staršev, ki zavzemajo visoke položaje v javni upravi in partiji. V domačih listih so med kategorijo izmikavec imenovani tudi športniki. Lani je preiskava dokazala, da je bilo v Jugoslaviji med 9.700 vojaškimi obvezniki, ki jih je zdravniška komisija uradno razglasila za nesposobne, kar 11% takih, ki bi lahko brez težav vršili vojaško službo. Sicer je bilo ob tej priliki obljubljeno, da bodo z natančnejšim nadziranjem nabornih zdravstvenih komisij tem privilegirancem stopili na prste, a prevečkrat ostane samo pri obljubah. Zvez in podkupnin ne bo premagala nobena nova odredba.

Iz domačih listov je tudi znano, da se slovenska mladina sploh ne zanima za vojaški poklic in ji ni do vojaških šol. Iz Slovenije je komaj desetina slušateljcev na vojaških akademijah. Republiški odbor Zveze rezervnih častnikov Slovenije si je že lani postavil za posebno nalogo "skrb za vključevanje dijakov v vojaške šole". Če je bilo pri tem kaj uspeha, poročilo ne pove. Najbrž ne preveč, saj je bilo na enem novinarskih pogovorov s predstavniki vojaških akademij posebej poudarjeno, da se samo s kampanjskim pridobivanjem mladih v vojaške šole ne more rešiti problema. Mladim naj bi nudili posebne ugodnosti tega poklica v praksi, pravijo.

Morda pa mladino odbija tudi to, ker jo istočasno silijo tudi k sprejemu partijskega članstva. Iz več virov vemo, da med mladimi Slovenci ni navdušenja za partijo, kar pa seveda vodilnim ni prav nič po- volji...

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebujete morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

Pa še enkrat:

KEW—SLOVENE

NOGOMETNO MOŠTVO KEW-SLOVENE in njihovo letošnje zmago smo bralcem MISLI predstavili že v prejšnji številki. Žal nam takrat še ni bila na razpolago slika. Pa je prav, da najdejo MISLI prostor tudi zanjo. Le oglejte si naše zmagovalce, ki nas predstavljajo na športnem polju! Na sliki so v prvi vrsti od leve proti desni: **T. Šerek, N. Cotič, B. Pesa, T. Stopar, C. Victor (kapitan moštva) in Z. Tušek.** Stojča vrsta od leve proti desni: **S. Nemet, F. Franič, L. Vesnaver, M. Brnaly, M. Vlaovič in trener F. Sajovic.** Spodobilo bi se, da bi prišel na sliko tudi **Toni Urbas**, ki je kot načelnik športne sekcije SDM imel vso sezono obilo posla ter je svojo nalogo pri KEW-SLOVENE res požrtvovalno vršil. (Njegova žena Ivanka pa je vso sezono teden za tednom prala drese — kdor jih še ni nikoli videl po kaki tekmi v blatu, si jih ne more predstavljati!) Le kam se je skrnil tudi "doktor" moštva, Božo Lončar, ki je pri tekmah z obvezami tekal za fanti?

Prav se mi zdi, da posebej predstavim bralcem **FRANKA SAJOVICA**, ki je kot resen trener odličnega športnega znanja največ pripomogel k letošnji zmagi našega moštva. Njegova tu objavljena karikatura je posrečeno delo Rona Wilsona, ki je — če sem prav poučen — po poklicu minister ene krščanskih skupin nekje v Tasmaniji. Frank Sajovic je rojen Ljubljčan, z nogometom pa je začel že kot enajstletni fantiček na Dunaju, kjer je igral pri klubu "Admira" prve avstrijske lige. Nato je še pred vojno igral v Ljubljani pri "Mladiki" in "Jadraniu"

ter pri "Bratstvu" na Jesenicah. Po vojni je igral v Avstriji pri moštvi UNRRA-e v Kellerbergu ter pri moštvi "Spittal" kot semiprofessionalec avstrijske nogometne lige. Ves čas se je izkazal kot odličen vratar. Po prihodu v Avstralijo je začel pri JUST-u, pa v novonaseljskih skrbih kmalu opustil aktivno sodelovanje pri nogometu, zanimanje pa seveda nikoli. Kot predsednik SDM je pred štirimi leti ob ustanovitvi KEW-SLOVENE pokazal do mladega moštva potrebno razumevanje, zdaj kot trener pa je fante bogatil s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in jih pripeljal do zmage.

Še enkrat torej: Naše čestitke in še mnogo lepih uspehov v bodoče!

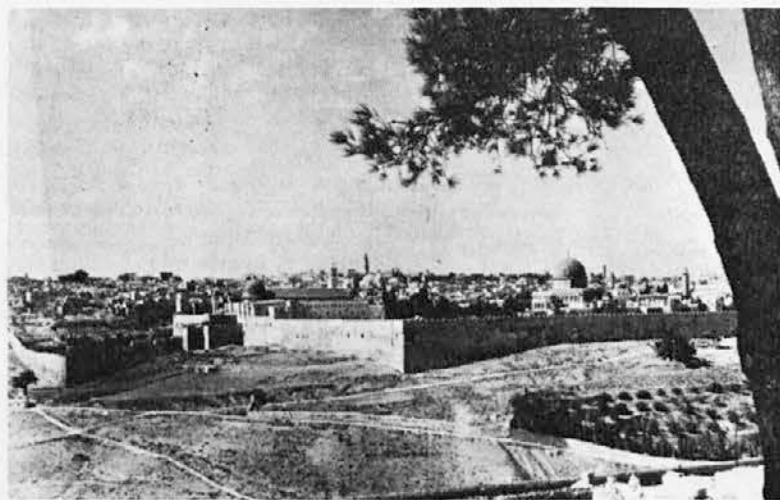
K OPISU zadnje številke MISLI o svetih krajih Siona bi rad dodal popravek, da je stala v začetku drugega stoletja na tem kraju le majhna cerkva. Ta je bila priznana kot prva krščanska cerkev, torej "mati cerkva": ko na Kalvariji še ni bilo svetišča, so se tu že zbirali verniki in obhajali božjo službo. Stavba je bila večkrat prezidana in povečana, po prihodu Perzijcev in Arabcev (v 7. stoletju) pa tudi večkrat porušena. Šele križarji v srednjem veku so zgradili v prejšnji številki omenjeno mogočno cerkev, v kateri je bila dvorana zadnje večerje vključena kot posebna kapela.

Ta križarska cerkev je bila porušena ne dolgo potem, ko je sultan Saladin vzel križarjem mesto Jeruzalem. Frančiškani, ki so leta 1347 uradno prevzeli v varstvo svete kraje, so nekdanjo dvorano zadnje večerje preuredili v cerkev in ostali pri njej do leta 1551, ko so jih mohamedani pregnali in kraj spremenili v mošejo.

MESTO VSTAJENJA

Omenil sem že, da ima mnogo več zgodovinskih znamenitosti za nas STARI JERUZALEM. Tu se je končala Kristusova pot trpljenja in nam prinesla radost vstajenja.

Stari Jeruzalem kaže romarju pravo sliko orientalskega mesta in obiskovalcu se zdi, da se je tu čas ustavil pred par tisočletji. Starodavne stavbe so nekatere še iz časa božjega obiskanja, pa tudi razne prezidave imajo za seboj že dolga

Stari Jeruzalem — mesto trpljenja in vstajenja

V času obiskanja . . .

dolga stoletja. Hodiš po ozkih in bučnih, s kamni tlakovanih ulicah in uličicah ter si utiraš pot med pisano množico. Ljudje, osli s tovari, vsa mogoča prodajna roba na prostem pred vrati trgovin . . . Neprestano vpitje, pogajanja med vsiljivimi prodajalci in kupci, prijetni in neugodni duhovi . . . vse to se meša v doživetje, ki ga je težko opisati. Prav zlahka si predstavljaš Kristusov čas in Njega samega, kako je hodil med to jeruzalemsko množico, jahal na cvetno nedeljo po teh ulicah na osličku, kako je nosil med temi starodavnimi židovi svoj križ proti Golgoti . . .

Sleherni romar se bo najprej napolnil proti cerkvi BOŽJEGA GROBA.

Vemo, da je bila Kalvarija v Kristusovem času izven Jeruzalema, enako ne daleč proč — na vrtu Jožefa iz Arimateje — v skalo vsekano grob, kamor so položili mrtvo Jezusovo truplo in iz katerega je vstal od mrtvih. V kasnejših stoletjih se je mesto razširilo in sprejelo vase tudi te kraje. Danes kraj križanja kot grob vključuje v svoje zidove ogromna cerkev, ki niti po zunanosti in niti po notranosti ne sliči cerkveni stavbi in nima nikakega enotnega sloga. Vse je tako, kakor se je v teku stoletja gradilo, dozidavalo, izpolnjevalo, spreminjalo, izkopavalo. . . V nekem potopisu sem našel za to cerkev duhovit izraz: sveti labirint. Vse skupaj nima tudi nobene privlačnosti. Deluje pa ta stavba s svojo zgodovinsko pomembnostjo in sveto skrivnostnostjo na vernika bolj kot sam veličastni Sv. Peter v Rimu. Težko jo je opisati: treba jo je obiskati in videti, prebiti v njej nekaj ur in jo doživeti.

Tako Golgoto kot Kristusov grob so jeruzalemski kristjani že od vsega početka obiskovali z največjim spoštovanjem. Razumljivo je že v najstarejši dobi o kraju Gospodovega trpljenja in

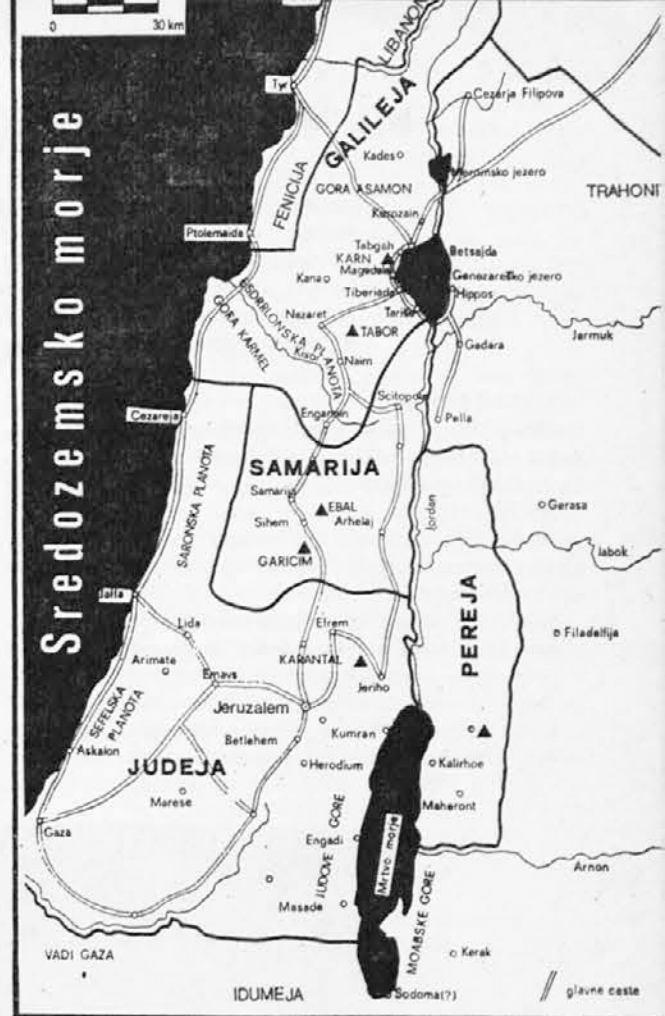
"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

vstajenja nastalo in se ohranilo zanesljivo izročilo.

Ko je leta 135 cesar Hadrijan dvignil mesto Jeruzalem iz razvalin, mu je hotel — sam pogan — dati popolnoma poganski značaj. V ta namen je dal skalo z božjim grobom zasuti, prostor okrog Kalvarije pa zravnati in na vrh Golgote postaviti tempelj v čast boginji Veneri. Mislil je, da bo s tem dejanjem zbrisal spomin na dogodke, ki so bili kristjanom nad vse sveti. A prav Venerin tempelj na Kalvariji je po dveh stoletjih, ko je krščanstvo zmagalo nad poganstvom, opozoril cesarja Konstantina in njegovo mater Heleno, kje naj iščeta Kristusov križ in Njegov grob. Oboje sta srečno našla. Kristusov grob so odkopali in ga našli v prvotni obliki. Pri urejevanju prostora okrog njega so odstranili velik del skale, v katero je bil vsekano; pustili so le toliko skale, da se je videlo, kje je ležalo Kristusovo mrtvo truplo. Nad grobom, ki je dobil obliko kapele, se je bočila mogočna kupola veličastne Konstantinove cerkve, ki je bila posvečena leta 336.

Kraj so imenovali kristjani "Anástasis — Vstajenje". To ime je bilo v navadi dolga stoletja in je vsekakor lepše in pomembnejše kot pa današnje: božji grob. Malo bi nam koristilo Kristusovo trpljenje, kakor pravi sv. Pavel, če bi se končalo s smrtjo brez vstajenja. V vstajenju je zmaga. A ker je vstajenje nekaj duhovnega, grob pa nekaj otipljivega in tvarnega, je s časom med krščanskim ljudstvom pri imenu tega svetega kraja omemba groba prevladala omembo vstajenja. Prav se mi je zdelo, da sem se z naslovom tega poglavja opisa svetih krajev vrnil k prvotnemu izrazu. Naj vsaj opis kraja izpolnitve Gospodovega trpljenja poudari Njegovo častljivo vstajenje in poroštvo našega!

Žal je Konstantinova veličastna cerkev stala le 300 let. Že leta 614 so jo Perzijci popolnoma porušili, a jo je kmalu nato obnovil opat Modest. Pozneje v zgodovini je bila še večkrat uničena in

znova pozidana, a nikdar več v prvotni lepoti in obsežnosti. Današnja cerkev je iz križarskih časov, z gotovimi deli iz prejšnjih stoletij in seveda novimi dozidavami v kasnejših. Velik požar leta 1808 ji je vzel mnogo stare lepote.

Glavni del neenotne cerkvene stavbe je okrogli prostor pod kupolo, ki se je ob omenjenem požaru zrušila, pa so že po dveh letih kristjani vzhodnega obreda pozidali novo. Tu stoji sama zase mala marmorna kapela, ki skriva božji grob. Zunajnost te kapelice je bila v teku stoletij — kot celotna cerkev — večkrat predelana, nazadnje po požaru. Je pa v glavnem še taka, kot jo je zgradil leta 1555 hrvaški frančiškan o. Bonifacij Štefanič-Drakolica iz Dubrovnika. Mož je bil tedaj redovni predstojnik jeruzalemskega samostana, večkrat je bil izvoljen tudi za vrhovnega palestinskega predstojnika — kustos sv. Dežele mu pravimo — in je znana osebnost v zgodovini čuvarjev svetih krajev.

MI VSI SMO TAKI SLEHERNIKI . . .

LANI ob kongresnih dneh smo v dvorani slovenskega verskega centra v Melbournu videli pretresljivo predstavo **SLEHERNIK**, ki jo je po srednjeveških misterijih slične vsebine napisal Hugo von Hofmannstahl, prevedel pa Oton Župančič. Se udeleženci še spomnite njene vsebine? Nič ne bo napak, če na kratko obnovimo **SLEHERNIKOVO** zgodbo vsem, ki niso imeli prilike videti te verske igre. Ob novembrskih mislih naj nas zgodba spomni, da **SLEHERNIK** pomeni slehernega izmed nas: vsak ima svojo življenjsko pot, smer pa je ista — grob in večnost.

KOT UVOD v predstavo v močni nadzemski svetlobi, obdani od angelov, spregovori Gospodov mogočni glas. Svojo pokorno deklo Smrt pošlje na zemljo, da sporoči Sleherniku božji ukaz: Daj obračun! . . .

SLEHERNIK je zdrav in bogat objestnež, lastnik najlepše hiše v mestu in velikih zemljišč. Pravkar naroča svojemu oskrbniku, naj spet pripravi pojedino, ker pridejo gostje.

Sleherniku se plašno približa berač, nekdanji lastnik bližnje hiše, in ga prosi pomoči. Ta mu vrže — skoraj v posmeh — skromen novčič. Ima svoje brige, četudi je bogat — kdo bo reševal soseda, ki je obubožal!

Biriča peljeta dolžnika v ječo ob spremstvu žene in jokajočih otrok. Slehernik si umije roke: kaj je on

kriv, če si je mož izposodil njegov denar na visoke obresti, odplačila pa ni zmožel? Prošnje žene ne pomagajo, kasneje pa Slehernik le naroči oskrbniku, naj poskrbi za družino brez očeta.

Pride Slehernikova mati, a njemu to srečanje ni pogodu. Saj ve, da mu bo zopet pridigovala. A on nima niti štirideset let, ni bolan in ne potrebuje teh njenih večnih opominov. Uživanju še ne misli dati slovo. Mati ga zaman opozarja, da smrt lahko pride v vsakem trenutku. Zaradi lepšega ji obljubi, da se bo poročil, čeprav ne še danes ali jutri. Samo mir naj mu da v njegovem veselju . . .

V spremstvu godbe in razigrane družbe prihaja Slehernikova ljubica. Miza se šibi dobrot, vesel smeh

Zadnji prizor
naše lanske
predstave:
SLEHERNIK
(Ivan Mihelj)
z Bogom spravljen
odhaja v grob . . .

odmeva med zvoki glasbe, ples se prične. Slehernik pa od časa do časa že začuti bližino božje dekle Smrti. Opomine sliši v udarcih zvonov in glasovih, ki jih drugi ne slišijo. Ljubico sprašuje, kaj bi storila, če bi zvedela, da mora to uro umreti. Bi šla z njim in delila z njim ledeno posteljo groba?

Nenadoma se pojavi Smrt. Sporoči mu, da mora na pot v večnost, on pa se izgovarja, da še ni pripravljen za zadnji obračun. A ne prošnje in ne solze ne pomagajo, takšen je božji ukaz: Na pot mora! Ostane mu še skromen delček časa.

Slehernik se zaman trudi, da bi dobil spremstvo. Gostje preplašeno zbeže, tudi ljubico zaman išče. Njegov oskrbnik in dobri prijatelj noče z njim na pot: drugo je biti z njim v veseli družbi, drugo oditi tja, od koder ni vrnitve... Tudi oba sorodnika-veseljaka mu obrneta hrbet z neumestnimi izgovori, četudi sta bila v brezskrbnem življenju pripravljena zanj storiti vse.

Slehernik se spomni svojega bogastva. Vse premore denar, vse sè z njim kupi in podkupi — tega ponese s seboj na pot. Hlapci prinesejo težko skrinjo s Slehernikovim bogastvom. A prilizjeni zlati Mamon iz nje se svojemu za smrt zapisanemu gospodarju smeje v obraz. Norčuje se iz njega, kako ga je v življenju vlekel za nos in slepil. Zdaj mu odpoveduje pokorščino in mu pove, da nima namena storiti z njim niti koraka na njegovi zadnji poti.

Slehernik obstane brez besede. Kaj bo moral na pot zares čisto sam?

Tedaj se prikaže slabotna ženska bledega in suhega obraza, ohromelega telesa, da je niti bergle ne drže več pokonci. Predstavi se: Slehernikova DOBRA DELA. Ni jih dosti in živa niso, ker je mož v grehiv,

brez milosti božje. Ta žena je pripravljena iti z njim. Pa tudi njena sestra se ponudi na pot. Njeno ime je VERA. Z malim, kar je v Slehernikovi duši ostalo od zveze z Bogom, ga VERA z bodrečimi besedami pripravi, da se s kesanjem očisti grehov. Milost božja, ki oživi Slehernikovo dušo, vrne moči DOBRIM DELOM. Tako je Slehernik pripravljen na svoje romanje v večnost. Edini spremljevalki od vsega, kar je imel v življenju, sta mu DOBRA DELA in VERA. Samo ti dve, kar je v zdravih letih najmanj cenil, sta mu ostali zvesti.

V beli halji in z romarsko palico v roki stopa Slehernik v svoj grob. Končano je njegovo zemeljsko potovanje. S klicem po božjem usmiljenju stopi skozi vrata večnosti, zmagoslavna Aleluja angelskih zborov pa spremlja njegovo spokorjeno dušo pred večnega Sodnika...

Glasnik zaključí misterij z besedami nauka nam vsem:

Mi vsi smo taki sleherniki
in sebi dostikrat zvodniki:
pa bodi mlad, pa bodi star,
pa ljubi svet, imej denar,
pa živi kot ti Bog ni mar —
nenadoma prišel bo čas,
ko smrt stopila bo pred nas...
Takrat le z VERO DOBRA DELA,
s kesanjem resnim okrepčana,
edina bodo nekaj štela.
A kje imaš zagotovilo,
da boš ujel poslednji hip,
kot Sleherniku se zgodilo? — — —
Dokler na svetu smo, živimo
Bogu in bratsko se ljubimo!

SMO KRISTJANI, to je: KRISTUSOVI. To ime nas mora začuditi, prevzeti in nas notranje narediti za drugačne ljudi. Prvi rod kristjanov je najprej sprožil val nasprotovanja, nato kruto razlikovanje in nevarnosti polna pregajanja. Toda za verne, za zveste je kmalu vse to povzročilo odmev veličine in slave prvih kristjanov. Kristusovi učenci se smejo imenovati kristjani. Mi smo dobili to ime pri krstu, ker smo prav takrat postali Kristusovi. Imejmo jasno pred očmi ta veliki dogodek: pri krstu smo našli Kristusa, ali bolje: On nas je poiskal po starših, po botrih, po krščanskem občestvu. To srečanje z Njim je pomenilo začetek božjega življenja v nas. Toda kaj sledi iz tega srečanja s Kristusom? Evangelij nas uči: to srečanje zahteva, da hodimo za Kristusom. To srečanje narekuje poseben način življenja, zahteva popolno zvestobo in skriva v sebi tudi — neprecenljivo srečo.

PAPEŽ PAVEL VI.

Z Vseh Vetrov

NOVI ZAKON O LOČITVI (Family Law Bill) bo menda še ta mesec predložen našemu senatu v odobrenje. Zamenjal naj bi dosedanji zakon, od katerega se loči v enajstih glavnih točkah. Ne le vodstva raznih verskih denominacij, tudi mnogi izven verskega polja se oglašajo širom Avstralije in dokazujejo, da bo novi zakon — če bo sprejet — prinesel usodne posledice za avstralsko družino. Teh pa ljudstvo, ki o zakonu sliši nekaj na splošno, sploh ne vidi in si jih ne predstavlja. Ločitev bo olajšana do skrajnosti in zakon bo postal tako rekoč "prijateljstvo mimogrede". Kaj pa posledice, zlasti na otrokih takih razbitih zakonov? Vsaj nanje naj bi mislili gospodje na vrhovih, če jim je kaj za bodočnost Avstralije. Razbiti družino je že danes kaj lahka zadeva — prelahka in žal tako splošna, da pri mnogih izgublja nemoralni značaj. Toda ko pade ta najvažnejša celica družbe, tudi družba kot taka ne more kaj prida pričakovati: moderni rak jo bo razjedel in uničil...

ŠKOFOVSKA SINODA, ki je v oktobru v Rimu razpravljala o evangelizaciji narodov, je vzbudila precej pozornosti svetovne krščanske javnosti. Na sporedu je bilo 89 poročil iz vseh delov sveta. Slovensko Cerkev je zastopal koprski škof dr. Janez Jenko, hrvaško pa škof Škvorc.

Kardinal Jožef Slipyj, glava ukrajinske Cerkve in dolgoletni ujetnik sibirskih taborišč, je pozval zbrane škofo k protestu proti slehernem verskem preganjanju. V mnogih deželah vera ni le vzrok za preganjanje, ampak je celo v nevarnosti, da popolnoma zamre. Posebej je omenil Rusijo, katere del je Ukrajina in kjer ni nobene verske svobode. V pisanem poročilu je kritiziral pokoncilске diplomatske odnose Vatikana z režimi, ki povzročajo preganjanja. Saj prav ti odnosi zamegljujejo resnično sliko trpljenja vernikov po deželah, kjer vlada komunizem.

Zanimivo, kaj je o tem poročal ljubljanski verski tednik. DRUŽINA je samo mimogrede omenila, da

"sta govorila tudi poljski primas kardinal Višinski in ukrajinski kardinal Slipyj. Prikazala sta delo Cerkve v čisto posebnih razmerah na Vzhodu." Očiten znak bojzani in dokaz, kako malo svobode ima slovenski verski tisk. Kljub konkordatu, ki je tudi našim avstralskim "poglihancem" tolikokrat na jeziku...

LEDENE GORE bi mogle postati "vodni rezervoarji", saj bi na primer tri kilometre dolga ledena masa mogla potešiti enoletno žejo mesta s 700.000 prebivalci. Tako pravijo ameriški znanstveniki, ki so si pri tem vzeli na muho ledene gore okoli Antarktike. Pravijo, da bi ne bilo nemogoče z močnimi kabli prepeljati ledene gore kot splave k obali ZDA. Izračunali so, da bi ledeni konvoj ne potreboval več vlečne moči kot jo ima ena letalonosilka.

Seveda, to menda še ne bo jutri. Za enkrat niti ni potrebe. Če kdaj pride, bo pa tudi Avstralija tak "vodni rezervoar" z veseljem pozdravila...

"ŠUMADIJSKA MARIJA GORETTI" imenuje "Glas Koncila" Milico Kostić, osemnajstletno učenko medicinske šole, srbske narodnosti in pravoslavne vere. V Kruševcu jo je fant zvalil v enajsto nadstropje stolpnice, kjer naj bi zanj iz stanovanja poklicala njegovo dekle. A bila je le prevara, ki so ji verjetno nasadila že mnoga dekleta. V stanovanju je čakala skupina fantov, ki so navalili na Milico in jo hoteli posiliti. Dekle je rešila svojo dekliško čast s tem, da se je vrgla skozi okno. Padeč na razpeto platno nad restavracijskimi mizami je preprečil takojšnjo smrt, je pa izdihnila naslednji dan in imela tako pri liko povedati, kaj se je zgodilo.

Res so nekateri jugoslovanski časopisi pri tem hoteli dati krivdo Miličine smrti "patriarhalni vzgoji", namesto da bi obsojali brezvestne nasilneže. V očeh vernikov, naj bo pravoslavni ali katoliški, pa je dekle prava mučenka. "Njen zgled, čeprav tragičen, že deluje kot serum proti vsakdanji človeški smrti, ko se ljudje za takšno ali drugačno ceno prodajamo,

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

umiramo, obenem pa vsega tega nočemo priznati. Milica zgovorno pripoveduje, v čem je resnična ljubezen in kako moramo gledati na življenje — kot na poslanstvo. Življenje moramo ohraniti v svobodi. Izbrati svobodo pomeni včasih izbrati smrt, vedno pa — izbrati trpljenje. "Tako končuje članek o tem dogodku v Družini.

BRAT JANEZ UDOVČ, ki kot jezuitski misijonar že dolga desetletja deluje v Indiji, je letos praznoval diamantni jubilej svojega redovništva, obenem pa je stopil tudi v osemdeseto leto. V Dardžilingu pod Himalajo se je vršila slovesnost in poročilo pravi, da so njegovi Nepalci in Lepča prišli od blizu in daleč ter ga ovili z belimi šali in svilenimi ovraticami, kot je za take prilike navada med himalajskimi gorjanci. Ne bilo bi lepo, če bi se ga ne spomnili tudi Slovenci po svetu. Saj njegovo misijonsko delo Bogu v čast in zveličanje duš zgovorno priča tudi o tem, da je misijonar del slovenske aktivnosti v širnem svetu.

Jubilant je bil rojen v Težki vodi v stopiški župniji na Dolenjskem v družini štirinajstih otrok. Rad bi študiral, pa ni bilo sredstev. Tako je postal jezuitski brat, po prvi vojni nekaj časa deloval v Skopju, nato pa bil poslan v Indijo.

900-LETNICO svoje ustanovitve je obhajal letos znameniti benediktinski samostan Admont na avstrijskem Štajerskem. Bil je dograjen leta 1074 in sv. Gebhard je vanj iz Salzburga pripeljal prve menihe. Zanj je dala zemljišče in denarna sredstva za zidavo naša koroška svetnica sv. Ema. Ista svetnica je malo prej ustanovila tudi ženski samostan na Krki, ki je kasneje postal začetek krške škofije.

Admondski samostan je bil dolga stoletja žarišče kulture. Njegova knjižnica je danes ena najbolj znamenitih in bogatih v Avstriji, saj ima kar 1050 starih rokopisov in 130.000 knjig.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

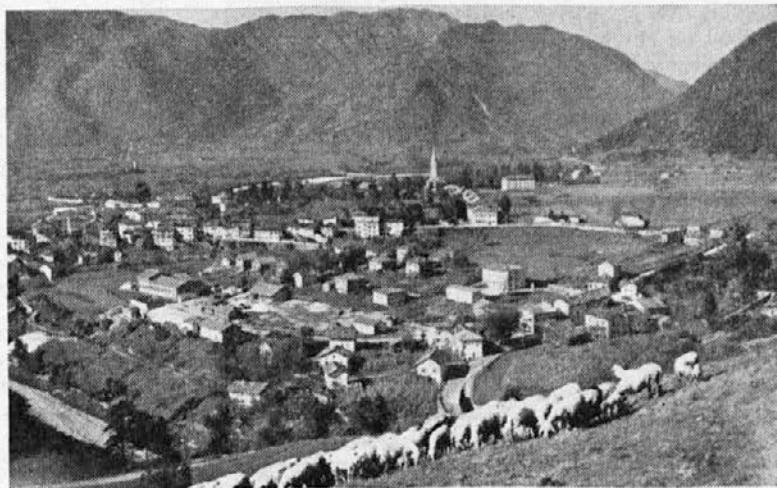
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

O MANJŠINSKI MEDNARODNI KONFERENCI,

ki se je letos vršila v Trstu, še nismo imeli prilike poročati. Slovenci smo bili častno zastopani, saj so bili celo v pripravljalnem odboru kar štirje. Konferenca je v svojih številnih referatih dala poseben poudarek narodnostnim, jezikovnim, etničnim manjšinam ter prinesla na dan njihove številne boleče probleme. Vsi referati so zgovorno poudarjali globalno zaščito pravic narodnostnih manjšin, zagovarjali svobodo, njihovo avtonomnost in življenjsko silo, tako v političnem kot kulturnem in socialnem življenju.

Koliko bo praktičnih uspehov s strani držav, ki imajo v svojih mejah manjšine, bo pokazala bodočnost. Za enkrat je že to uspeh, da se delegati manjšin sploh sestanejo in razgovore. Njihov skupni glas le ne more odjekniti popolnoma v prazno. Svet opozarja na pekoče krivice ljudstvom, ki so po državnih mejah ločena od matičnega narodnega telesa.

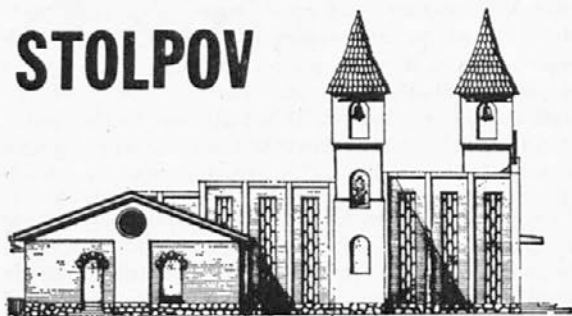

Pogled
na Tolmin

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

Službe božje v Merrylandsu so vsako nedeljo ob 9.30 dopoldan. Pravitko je redna tudi sobotna večerna maša ob 7 uri. Ta velja za nedeljsko sv. mašo. Poleg tega je večerna maša vsak prvi petek. Torej 6. decembra. Obenem tudi god sv. Miklavža.

Zaključek cerkvenega leta je z lepim praznikom **Kristusa Kralja vesoljstva** v nedeljo, 24. novembra. Naslednji teden, 1. decembra, pa je že **prva adventna nedelja**, začetek priprave na božične praznike. Na drugo adventno nedeljo, 8. decembra, ki pade letos prav na **praznik Brezmadežne**, bomo po sv. maši zapeli litanije Matere božje. To pobožnost bomo v smislu obnove svetega leta darovali za duhovno rast naših izseljenskih družin.

Adventni čas je spokorni čas. Obenem pa je čas veselega pričakovanja božiča. Naše sobotne večerne maše naj veljajo za zornice. Včasih so naši predniki pričakali božič z zvestim obiskovanjem dnevne službe božje zgodaj zjutraj, pred delom. Če upoštevamo, da je v domovini advent v zimskem času, vemo, da je to bilo združeno z velikimi žrtvami. Danes sicer to ni več mogoče, toda adventni duh priprave in hrepenja naj bi vseeno gojili. Na prvo adventno nedeljo bomo prižgali prvo svečo na adventnem vencu in ga blagoslovili. Ta venec zelenja predstavlja dobo, ko so očaki več tisoč let pričakovali Odrašenika, katerega so preroki napovedovali. Za nas pomeni pripravo na božič. Naj bo simbol našega upanja v odrešenje in naše pripravljenosti za dobra dela, simbol naše trdne volje, da se vztrajno upiramo grehu in prihajajočemu Zveličarju izgladimo pot do našega srca. Današnji zmedeni svet hrepeni po rešitvi iz težkih zapletljajev in neprestanih katastrof. Saj so na dnevnem redu zločini, poboji, vstaje, ugrabljenja letal in oseb. Svet odklanja Kristusa, zato tudi ne more biti deležen njegovega miru. Vsaj mi, ki se štejemo za kristjane, priznajmo Kristusa s krščanskim življenjem, da bomo v naših dušah in družinah deležni njegovega miru.

Svojevrstni (zgoden) božični dar je dala naša verska skupnost v Merrylandsu petletnemu dečku v Bangla-

deshu s tem, da smo ga posvojili. Do tega je prišlo z darom nekega dobrotnika, ki je plačal oskrbovalnino zanj za eno leto, ki je \$11 mesečno. Upamo, da bo mogoče po enem letu to posvojitve podaljšati s pomočjo drugih dobrotnikov. Sponzorstvo je dobrotnik napravil preko krščanske dobrodelne organizacije "World Vision of Australia".

Misijonska nedelja je zopet za nami. Ne sme pa v pozabo misel, molitev in prizadevnost za misijone, ampak naj bo na dnevnem redu. Naš misijonski posloviljenec p. Evgen se ravno te dni vrača proti Afriki iz svojega evropskega potovanja. Ko boste te vrstice brali, bo že zopet ves zasut z delom. Na misijonsko nedeljo smo se ga v Veselovem spomnili pri službi božji in prosili zanj blagoslova. Poleg tega smo pri posebni nabirki zbrali za njegov misijon \$114.63. Naj na tem mestu tem in ostalim misijonarjevim dobrotnikom velja iskren Bog plačaj. Upamo, da se bo misijonar kaj oglasil in poslal kako sliko iz svojega misijona.

Prvo sv. obhajilo smo imeli v naši srenji 22. septembra. Prejeli so ga: Aleksander Antolič, Branko Matkovič, Tanja Kukovec, Tanja Topolovec, Sonja Kukec, Silvia Kužnik, Olga Kužnik, Elna, Frances in Diana Pecotić ter Mary Dejak. Čestitke k njihovem pomembnemu dnevu. Bog daj, da bi obdržali Jezusa kot najboljšega prijatelja za celo življenje. Od staršev je odvisno, da se ti otroci navadijo na redno sv. mašo in pogosto prejemanje sv. obhajila. Opomnite otroke, kdaj naj gredo k spovedi. Če to store v Merrylandsu, pridite vsaj dvajset minut pred mašo. To velja tudi za prvoobhajance preteklih let.

Nov tečaj za prvo sv. obhajilo se bo kmalu začel. Prosim, da starši čimprej prijavijo otroke, da se jih zbere zadostno število in lahko začnemo s poukom.

Družabna prireditev v Merrylandsu 19. oktobra ni privabila množic. Pozna se, da so "Minors" odšli. Odslej bo vsaka prireditev morala imeti nekaj posebnega, da bo privlačila, dokler se zopet ne navadimo biti zadovoljni s tem, kar imamo tu. Ansambli iz domovine so zaenkrat še vedno izjema in redkost. Kljub temu so vsi navzoči (bilo nas je nekaj manj

kot sto) hvalili ubrano muziko "Šernekovega tria", ki je igrala ta večer. Opazili smo napredek v igranju od zadnje prireditve v juniju. (Če želite slišati naše fante, vrle muzikante, pridite v Paddington 26. decembra na "Stefanovanje"). Kljub pičli udeležbi, je bilo razpoloženje navzočih vseeno odlično. Bog plačaj vsem udeležencem (in tistim, ki so namesto udeležbe dali dar v isti namen), pomočnikom v kuhinji, pri vratih, pri pijači, pa tudi gospem, ki so za to priliko spekle potico in pecivo. Dobiček prireditve je bil \$112. Mislim, da ni potrebno znova poudarjati, da je vsaka pomoč zelo dobrodošla. Obresti na posojilo so namreč sedaj močno poskočile, kar na 104%.

Wollongong ima slovensko službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu, torej 8. decembra. To pot je izjemoma že ob 4. uri popoldan. Po maši gremo v farno dvorano pri katedrali sv. Frančiška, kot navadno vsako leto. Tam bo sv. Miklavž obdaroval pridne otroke. Otroci pa se bodo Miklavžu izkazali hvaležni ter bodo z instrumentalnimi in pevskimi točkami pokazali, kaj znajo.

Canberra ima slovensko službo božjo vsako tretjo nedeljo v mesecu v Garranu ob 6. uri zvečer. Torej 17. novembra in 15. decembra.

Newcastle in Brisbane prideta na vrsto okrog božiča.

Skrb za naše pokojne nam naročuje krščanska pieteta. Skrbimo, da bodo njih grobovi vedno lepo urejeni! Darujmo zanje sv. maše, obhajila, molitve in dobra dela. Zal je med grobovi naših pokojnih tudi nekaj takih, ki nihče ne skrbi zanje. Znak, da so duše tam pokopanih tudi že zdavnaj pozabljene in nihče ne moli zanje... Če verujemo v posmrtno življenje, je skrb za pokojne nujna naloga.

POROKE

Janoš Horvat, po rodu iz Banatske Topole, živeč v Flemingtonu, in **Marina Divuljski**, rojena v Ljubljani, živeča v Fairfieldu. Priči sta bila **Jožef Santo** in **Stipo Tomić** — Merrylands, 24. avgusta 1974.

Mustafa Marsala iz Sarajeva, živeč v Cabramatti, in **Biserka Berke**, rojena v Sydneyu, živeča v Cabramatti. Priči sta bila **Nihad Šalja** in **Zdenka Marshall** — Merrylands, 7. septembra 1974.

Stjepan Brleković, rojen v Ladimirovcih, živeč v Fairfieldu, in **Zdenka Krajnc**, rojena v Mariboru, živeča v Pendle Hill. Priči sta bila **Drago Jug** in **Franc Plohl** — Merrylands, 6. oktobra 1974.

Jože Miklich, Gornje Kamence, župnija Prečna na Dolenjskem, živeč v Leichhardt, in **Silvija Šajn**, Podstenjšek, župnija Ilirska Bistrica, živeča v Leichhardt. Priči sta bila **Stanko** in **Olga Vatovec** — Merrylands, 12. oktobra 1974.

KRSTI

Suzana Marija Žumer, Annandale. Oče **Vilko**, mati **Marija**, rojena **Kobal**. Botrovala sta **Mirko Marija** **Dotur** — Merrylands, 31. avgusta 1974.

Jože Franc Miklich, Leichhardt. Oče **Jože**, mati **Silva**, rojena **Šajn**. Botrovala sta **Stanko** in **Olga Vatovec** — Merrylands, 12. oktobra 1974.

SEDMI KRIŽ si je naložil prejšnji mesec nam vsem poznani **DR. IVAN MIKULA**. Tako smo nekje mimogrede brali, da je bil rojen dne 29. oktobra 1904 — torej bo menda že držalo. Sicer nam ni znano, kje je obhajal svojo sedemdesetletnico — v Avstraliji mu k jubileju že nismo mogli stisniti roke in mu nazdraviti s "Kol'kor kapljic"... Morda pa mu bomo lahko izrekli božične čestitke in obenem pristavili tudi naše najboljše želje k njegovemu sedmemu križu.

Dr. Ivan Mikula je prišel v Avstralijo prvič leta 1952 — števila ostalih prihodov res ne bi vedel. Zibelka slovenstva, prelepa Koroška, je njegova rojstna domovina in tam je doma. Kakor ptica selivka je zimi se umakne na jug v tople kraje, spomlad pa je ne vzdrži, da bi ne poletela nazaj tja, kjer je njeno gnezdece... A verjetno koroškim lastovkam tudi v Južni Afriki pravijo "naše lastovke". Tako je tudi dr. Mikula kljub polletni odsotnosti nekako "naš" — saj mislimo nanj in ugibamo, kje poleg svojih križev nosi tudi svoj nahrbtnik in kdaj se bo nenedoma prikazal spet med nami, da se bomo pozdravili kot stari znanci. Tudi ta pozdrav je vreden omembe: običajno je tak, kot bi se razšli komaj nekaj dni prej in med nami ni bilo dolgih mesecev in tisočmilskih razdalj...

Posebej predstavljati dr. Ivana Mikula in njegovega dela ni treba menda nikomur Slovencev, pa naj živi kjerkoli na peti celini, od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Saj je tudi med svojimi avstralskimi meseci naš jubilar pravi "večni popotnik". Njegov sydneyjski naslov ne pomeni veliko: našega doktorja boš težko našel doma. Danes bo govoril s teboj po telefonu od doma, jutri ti bo že pisal iz Perth ali Brisbane, čez nekaj dni pa boš lahko slučajno butnil vanj na melbournski ulici... In nič nenavadnega ne bo, če ga boš nekaj tednov pozneje našel med sorodniki, ki bodo nestrpno pričakovali na Brniku, da stopiš iz letala... Vse to je pri njem kljub letom nekaj tako navadnega, da se bo — če bo bral te vrstice — gotovo čudil, čemu sem vse to sploh napisal.

Vsekakor našemu jubilaru želimo, da bi svoj sedmi križ vse desetletje tako korajžno nosil, kakor si ga je verjetno korajžno oprtal na ramena. Za vse, kar je dobrega v preteklih letih storil med nami, pa naj mu Bog bogato poplača! Dr. Ivan Mikula, na mnoga zdrava leta! — **Sydneyjski poročevalec**.

Marija Milena Pleterški nujno prosi svojega očeta Milana, naj se ji javi (naslov lahko dobi pri "Mislih"). Kdor pozna Milana, naj ga prosim opozori na ta oglas!

ENA GRČA MANJ...

"OČE JE UMRL..." se je glasila brzovjavka. Na novico sem bil več ali manj pripravljen, pa me je vendar presunila in besede so mi zastale v grlu...

Dne 6. marca 1896 se je rodil v Podbrezjah na Gorenjskem in 4. oktobra letos je izdihnil v isti hiši, v kateri je takrat zagledal luč življenja. Kmalu po zlati poroki mu je v domači veži spodrsnilo. Pri padcu si je zlomil nogo v kolku, legel v posteljo in nič več vstal. Skoraj dve leti je trajalo njegovo trpljenje, ki pa ga je po poročilih res potrepljivo prenašal.

"Umri, da te bomo hvalili..." pravimo trdi Gorenjci. Žive poštenjake Gorenjci spoštujejo, pohvala jim pripade po smrti. Da je bil oča Jože vedno spoštovan, vem; pohvalo njegovemu življenju pa je pokazal pogreb na nedeljo 6. oktobra.

Najstarejši gospodar podbreške fare je bil moj pokojni oče, vnuk slavnega izdelovalca orgel na lesene piščali, Petra Rojca. Po njem je tudi naša hiša dobila ime: po domače naši domačiji še danes rečejo "pri Piskaču".

Oče naj bi se po končani podbreški šoli izučil v Ljubljani za ključavničarja. Pa jo je fant po desetih dneh primahal domov, da je po nekaj dneh zopet navezal culo in odšel z očetom na Koroško. Tu se je resno poprijel in izučil kolarske obrti. Obrtno šolo je dovršil v Beljaku. Od tam je moral iti "služit cesarja" in dalje na fronto. Boril se je na vzhodni in zahodni fronti ter je svoje vojne doživljaje verjetno pripovedoval do svoje smrti. Ker so njegovo četo po pretvezah izročili v roke Italijanov, je moral po vojni dobri dve leti ostati v vojnem ujetništvu. Ta doba mu je zadala življenjski spomin: kronične želodčne

motnje. Fizično izčrpan se je vrnil domov in prevzel dom. Ker je v vasi že živel kolar in še celo brez posestva, se oče v uvidevnosti do njega ni lotil kolarstva, ampak se oprijel tesarske obrti. Kmalu je bil poznan tudi izven domače fare.

V maju 1922 se je poročil s krotkim dekletom iz Kokre. Ta mu je nekoliko zacelila gmotno stanje, ki mu ga je zadala mačeha: skoraj polovico posestva z eno hišo je v testamentu izročila svojim sorodnikom. "Pri Piskaču" pa se je življenje razvijalo svojo pot: hiša se je polnila z novim rodom. Prvenec sem bil jaz in sem zato seveda dobil očetovo ime, nato še osem drugih do leta 1943, ko se je rodil "postrganček" Janez. Pet fantov in štiri dečve. Štirje fantje in dve dekleti smo še živi.

Pokojni oče je bil vse prej kot dobričina, da bi svojo dobroto kazal na zunaj. Pristna gorenjska grča. Pomagal je, kjer je le mogel, pa dostikrat tako, da smo še domači komaj vedeli. V delu ni bil vihra, a vztrajen. Ko sem bil leta 1970 doma, je mož kljub starosti v enem dnevu nakosil še za čeden voz sena. Na travniku je bil že pred četrto uro zjutraj. Po naravi redkobeseden, a kar je rekel, je bilo kot pribito. Pijanega nisem videl nikoli, pa tudi drugi verjetno ne. Kadil je le v družbi sosedov, ki so ga obiskovali ob večerih in z njim modrovali pred hišo. Pa mož kljub tej večerni družbi ni nikdar opustil družinskega rožnega venca: redno je sam kot hišni gospodar molil naprej. Predno je šel spat, pa je sam pregledal, če je živina opravljena, poslopja zaprta ter je vse v redu okrog doma.

Vem, da se bodo pokojnega očeta v podbreški fari še dolgo spominjali, posebno bo ostal nepozaben meni in naši družini. Vsi mu želimo večni mir, ki si ga je zaslužil. Z njegovo smrtjo pa je ena grča manj med že skoraj redkimi očanci, ki dajejo našemu svetu pod gorami svojstven pečat pristnosti gorenjskega značaja.

JOZA MAČEK

Podbreški tabor

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(15. MULCA SMO ODSLOVILI)

Mami se je zdela stvar strašno zanimiva. Prenehala je z delom in zavpila Lušu:

“Še enkrat, gospod misijonar! Še enkrat! Pa bolj glasno, da bomo tudi mi slišali!”

Luš si je naredil pred usta zvočnik z dlanmi. Kar so mu dala pljuča, je na ves glas ponovil prejšnje besede. Potlej je skočil s štora med otroke. Smejal se je sam sebi in se dvakrat, trikrat prekucnil čez glavo.

“Pa zakaj se pačiš, da ti gre vse na ‘š’? Saj pojdeš kmalu v šolo, kaj bodo pa rekli? Kdaj si pa spet začel po otročje? Sem pojdi!”

Luš se je počasi smukal proti nam. Delal se je, kot da ga je močno sram.

Tiče pa ni čakal Luša, pojasnil je mami: “To je pobral iz večerajšnje pridige. Bil je neki kanonik, ki ni mogel izgovarjati s in z. Vse mu je uhajalo na š in ž, da je bilo res nekam smešno. Naš Luš je pa za oponašanje kakor nalašč”.

Mama se je začudila, na očeh in ustih sem ji videl. Pozabila je, da je poprej klicala Luša, ki je bil zdaj čisto pri nas. Napenjal je šobo in bil čisto vdan, da ga bo mama kregala, kako si upa oponašati pridigarja. Mama je pa napravila nekaj popolnoma drugega. Prav počasi, kakor z globokim premislekom, je zasukala glavo na svojo stran. Besedice ni žugnila, samo pogledala me je tako presunljivo, da sem ji gladko bral v očeh vse očitke, ki naj bi jih njen pogled zvalil name.

“Tako torej! Luš si je toliko zapomnil, pa je dve leti mlajši. Ti pa . . .”

Še ko je spet odvrnila pogled od mene, sem jasno slišal, čeprav samo v mislih: “Mulc, mulc, trikrat mulc . . .”

Ne morem si misliti, da bi bil Gospodov pogled bolj presunil Petrovo srce na Kajfovem dvorišču, kot je tedaj mamin presunil mene. Res, nisem šel ‘ven in bridko jokal’, sram me je pa bilo tako, da mi je bila vsa kri v licih. Na vso moč sem zavidal Lušu, ki je bil med tem opazil, da je mama pozabila nanj. Stekel je k otrokom in se med potjo trikrat prekopicnil v mehki travi. Ko bi moglo biti meni tako lahko pri srcu! Zdaj sem se pač domislil, da je gospod kanonik res nekako tako pridigal . . . Prepozno!

Mislil, da Tiče ni opazil, kaj se je godilo med menoj in mamo. Zato mu nisem zapisal ne v dobro ne v slabo, ko je rekel mami: “Stavim, da bi si Luš ne bil nič zapomnil, če bi ne bilo zaradi ‘š’. Take reči pa takoj pobere, potem pa oponaša ljudi. Veste, naš Luš je kakor opica . . .”

Mama ni rekla ne črne ne bele. Tičetova opazka mi je pri-

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA, ki jih sleherno leto dobimo iz Celovca in so po naših družinah zelo zaželjeno branje, so verjetno že na potu preko morij do nas. Upamo, da jih bomo prejeli še pred božičem. Tako jih bo večina naročnikov lahko dobila osebno pri obisku slovenske maše.

Letos obsega Mohorjev knjižni dar pet knjig:

KOLEDAR ZA LETO 1975 ima poleg koledarskega dela kot običajno obilico pisanega branja in tudi slik. Gotovo za vsakega nekaj.

MLADINSKI SPISI priznanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča (pred vojno Kotičkovega Strička pri ljubljanskem “Slovcu”, zdaj v Argentini) izidejo kot letošnje večerice. V knjigi so zbrani njegovi najlepši spisi.

PESEM ŠOLSKE SESTRE je zbirka spisov sestre M. Lavoslave, ki deluje med amerškimi Slovenci in redno priobčuje svoje prispevke v “Ameriško domovino”.

MARIJIN MOJSTER je knjiga izpod peresa pisatelja Leva Detela. Ta knjiga bo verjetno pritegnila zrelejši bralce in jih vodila do iskanja in razmišljanja o človeku.

DRUŽINSKO SVETO PISMO (I. zvezek) s pripombami in razlagami profesorja dr. J. Rupnika, ki veljajo za najboljše in znanstveno utemeljene. Knjiga bo res dobrodošla.

Knjižni dar je torej bogat, saj obsega kar pet lepih knjig. Če k temu dodamo še dejstvo, da so se tiskarske cene in zlasti cene papirja v zadnjem letu znatno povišale, razumemo tudi povišanje udnine. Želja Mohorjeve družbe o ceni knjižnega daru je bila sedem dolarjev. Kočno smo se avstralski izseljenki duhovniki z njo sporazumeli za ceno ŠESTIH DOLARJEV, saj poznamo razmere avstralskih udov in vemo, da je za tisk pri naših ljudeh žal hitro škoda denarja. Vemo pa, da bo šest dolarjev komaj pokrilo stroške, če jih bo sploh. Kdor bo želel šestim dolarjem kaj dodati za požrtvovalno delo Mohorjeve družbe, ki s knjigami ohranja slovenstvo v zamejstvu in tudi med nami v zdomstvu, bo vsak dar seveda hvaležno sprejel.

DAROVİ ZA BERNARDOV TISKOVNI SKLAD: \$50.— Dušan Lavjovic (ob prvi obletnici smrti p. Bernarda); \$10.— Frank Sajovic; \$9.— Mary Stušek; \$7.70 Toni Uršič; \$6.— Marija Laurenčič; \$4.— Miha Hovar, Vili Mrdjen, Jože Konda; \$3.— Tončka Horvat; \$2.— Zora Kirn, Karel Samec, Rudi Mežnar, Ivan Mejač, Sonja Trebše, Janez Albrecht, Jože Lipeč, Metod Sredič, Albina Sinigoj, Frančiška Klun (ob prvi obletnici p. Bernarda), Ignac Valenčič (ob prvi obletnici p. Bernarda); \$1.— Berta Zele, Victor Tramšak, N. N., Ivan Zelko, Alojz Drvodol, Vera Mukavec, Kristina Piscopo, Ana Strathopoulos, Ivanka Žabkar, Ana Dominko, Anton Markočič, Stanko Fatur, Zinka Kampus, Anton Tomšič.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$10.— N.N.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$114.63 nabirka na misijonsko nedeljo v sydneyski slovenski cerkvi; \$100.— N.R.H. (za lačne); \$50.— N.N.; \$10.— Marija Habor; \$5.— Stanko Fatur; \$4.76 otroci slovenske šole pri Sv. Rafaelu, Merrylands; \$2.— Albina Sinigoj; \$1.— Rozalija Matelič.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$139.92 nabirke na misijonsko nedeljo v melbournski slovenski cerkvi; \$11.— N.N.; \$5.— George Marinovič (za lačne — namesto venca na grob Ronalda Merritt), Jože Potočnik, N.N. (za lačne), dr. Jure Koce, Bernard Zidar, Ivan Lapuh; \$2.42 N.N.; \$2.— Hinko Bedrač.

Dobrotnikom Bog povrni!

nesla nekaj olajšanja za grdo osramočeno srce. Resno sem se zamislil. "Mulca" sem do konca zasovražil. Trdno kot še nikoli sem sklenil, da si bom prihodnjo nedeljo nekaj pridige zapomnil, naj velja kar hoče.

Ne bom trdil, da bi bil moj sklep v vsakem primeru obveljal. Sreča je pa hotela, da smo imeli naslednjo nedeljo pridigarja, ki mu je bila menda razodeta moja zadrega, pa me je potegnil iz nje kot bi potapljačemu se podajal roko. Bil je o. Klemen Grampovčan s tisto rdečo liso na licu, ki je bila kakor majhen ogenj. Pridigal je o štantih, pa tako razumljivo in po domače, da so ljudje še dolga leta pomnili njegovo pridigo. Tudi meni je šla v glavo kot kakšna tetina storija. Čudil sem se, da Luš ni kar nič pobral iz nje.

Vso pot iz cerkve sem štel "štante" na prste. Zmerom jih je bilo osem. Po mojem bi jih bilo lahko sedem, da bi se ujemale s številom zakramentov. Že sem mislil enega izpustiti, ker se mi je resnično zdelo, da bi jih bilo sedem dovolj. Vendar sem si nazadnje dejal: "Oh, naj mama izve za vse! Potem bom dejal Tičeta na preizkušnjo, če si je tudi on zapomnil, da jih je osem". Lepo pokonci sem nosil glavo, ko sem prišel domov.

Pa je ni sreče brez nesreče. Mama je bila že napravljena in se ji je zelo mučilo z južino. Namenjena je bila v cerkev za popoldansko pobožnost, sestati se je imela z nekimi sorodniki, ki so bili prišli na božjo pot. Nič ni vprašala, kakšna je bila pridiga, sam od sebe se pa tudi nisem hotel ponujati. Malo sem bil preponosen, malo pa res ni kazalo, ko se je mami tako mučilo. Torej niti vseh osem štantov ne bo pomagalo, da se že enkrat iznebit tega nesrečnega "mulca"!

Po maminem odhodu sem se spomnil, kaj nam je bil napovedal katehet proti koncu šolskega leta. Ko bomo v jeseni spet začeli šolo, je dejal, bomo morali vsako nedeljo napisati nekaj iz pridige in prinesiti njemu pokazat. Napisati! To ne bo lahka reč. Kaj ko bi poskusil današnjo spraviti na papir, saj tako dobro mi kmalu nobena ne bo ostala v glavi. O tem sem bil prepričan. To bo dobra vaja. Če se mi posreči, bom svoj izdelek pokazal mami in gotovo bo zadovoljna. Brž sem znosil skupaj papir, pero in črnilo, pa sem začel! Takole nekako sem napisal; seveda ne v tako gladki slovenščini:

Dragi romarji!

Prišli ste na božjo pot k Mariji v Leščevje. Ko ste se bližali cerkvi, ste zagledali okoli nje veliko štantov. Na štantih se prodajajo odpustki, srčki, piškoti, bonbončki in vse mogoče druge sladke reči. Gotovo ste se ustavili pri kakšnem štantu in kaj kupili. Če pa ne, pa mislite to napraviti po maši. Tudi s seboj boste kaj nesli, da bodo dobili oni, ki so ostali doma.

Potem ste šli v cerkev. Morebiti niste pomislili, da je tudi tu v cerkvi dosti štantov. Štantje v cerkvi so stokrat bolj imenitni kot oni okoli cerkve. Povedal vam bom, kakšne odpustke lahko dobite na štantih v cerkvi. Pa brez denarja, le moliti morate prav.

Poglejte, tamle je prvi štant! Ta je od vseh najbolj imeniten. To je tabernakelj v sredi oltarja. Ali veste, kakšni odpustki se dobe na tem štantu? Dobe se lepi srčki, pa ne iz moke in cukra in medu. Ti srčki so narejeni iz samega božjega Srca. Jezus je tisti, ki je razpostavil te srčke na svoj štant in pomenijo ljubezen božjo.

Zdaj pa pogledajte drugi štant! Ta je nad tabernakeljnom. To je tron leščevske Matere božje. K Materi božji ste prišli na božjo pot. Tako kot pravi pesem: Romar teče, punkelj nese tja k Ma-

riji v Leševje. Na tem štantu je Marija. Na odpustkih, ki jih kupite na štantih okoli cerkve, so včasih papirčki. Na papirčkih je kaj napisano. Marija nam tudi daje take papirčke. Na teh papirčkih je napisano: Za Bogom častimo Marijo najprej . . .

Poglejte tretji štant! Vsi veste, kje je, a premalo ljudi se ustavlja pri njem. To je obhajilna miza. Tam se dobe najbolj dobri in sladki kruhki. Za dušo so narejeni, da se posladka in dobi moč za pot v nebesa. Ta kruhek je Jezus sam.

Zdaj pogledajte četrti štant! Oči imate na meni, zato ta štant vsi dobro vidite. Ta štant je prižnica. Pa ni dosti, če ta štant samo ogledujemo. Tukaj moramo poslušati. Na tem štantu se lomi kruh božje besede. Nekateri nič ne poslušajo. Pa tudi samo poslušati še ni dosti. Besede morajo skozi ušesa do srca. Potem človek lepo po krščansko živi.

Poglejte peti štant! Tamle ob desni steni je eden. Še eden, ki je ravno tak, pa pri levi steni. To sta spovednici. Veliko nebeških odpustkov dobi kristjan v spovednici. Dobra spoved odpusti grehe. Potem vest nič več ne peče. Hudobec potem človeka nič več v pekel ne vleče.

Zdaj pogledajte šesti štant! Nak, videti tega štanta ne morete, kadar je toliko ljudi v cerkvi. Nič ne pomaga, če obračate glave. Samo v mislih pogledajte ta štant! To je krstni kamen tam zadaj v cerkvi. Tam so vas krstili, ko ste bili še prav majhni. Takrat ste dobili tako velik odpustek, da ne gre v noben žep.

Zdaj vam bom pokazal sedmi štant. Ne, nič ga ne bom pokazal, če ne bi morali vsi obrniti glave. To se pa v cerkvi ne sme delati. Samo spomnil vas bom na ta štant. Ta štant je pevski kor. Gori so velike orgle. Okoli njih stoje pevci in pevke. Orgle zabučne, sveta pesem se oglasi. Sveta pesem pomaga, da bolj lepo molimo. Tudi angelci v nebesih pojejo in svetniki tudi. Tako pojejo naši pevci, ko pride Jezus na oltar: Svet, svet, svet! Kdor dobro poje, dvakrat moli.

Zdaj vas bom spomnil na osmi štant. Tudi tega ne morete videti iz cerkve. Poznate ga pa prav dobro vsi. Če bi ga hoteli od tukaj videti, bi se poprej vratove zlomili. Ta štant je turn ali zvonik. Gori visijo zvonovi. Mislim, da imate pri vas štiri. Visoko visijo, da se daleč slišijo. Glas zvonov je kakor glas iz visokih nebes. Grešnike kregajo, lene dregajo, srce nam dvigajo, v cerkev nam migajo. Zato je tudi osmi štant zelo imeniten.

Ljubi kristjani, taki so štanti v vaši cerkvi. Taki so štanti po vseh cerkvah. Moramo jih še bolj radi imeti kot tiste štante, ki so okoli cerkve. To si zapomnimo, amen.

Dalje prihodnjič

ROJAKI!

Tu je nekaj

ZA OPREMO
SLOVENSKEGA KOTIČKA
V VAŠEM DOMU!

Prodajam

REPRODUKCIJE SLIK
SLOVENSkih
NARODNIH MOTIVOV

na okusno izrezljanem lesu.

Telefoniraj zvečer:

Sydney 665 7781

Naslov posredujejo "MISLI".

KDO BI VEDEL POVEDATI?

Kje je FRANC BLAS, ki je do aprila 1972 živel v Rosebud pri Melbourne. Od takrat se domačim ni več javil. Išče ga prijatelj, ki se je vrnil iz obiska v domovini in je zanj prinesel tudi paketič od domačih.

Kdo ve za FLORJANA ŽURA (rojen 1941, v Avstraliji od leta 1963) doma iz Kranja? V teku let je živel menda že v vseh avstralskih mestih, njegov zadnji naslov pa je zelo verjetno v Tasmaniji. Mati v domovini v strahu sprašuje zanj, ker se že dolgo ni nič oglasil.

Anton Hočevar, Ponikve, p. Studenec pri Sevnici ob Savi, sprašuje za svojega sina RAFAELA HOČEVAR, ki se že štiri leta ni oglasil domov. Po poklicu je stojni ključavničar in je živel v West Footscrayu, Melbourne.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE, 189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN, 1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG, 505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE, 3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON, 232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

TOBIN
BROTHERS
funeral
directors

KOTIČEK NAŠIH MALIH

VRATA

"MAMICA, KAJ PA JE TO?"
S PRSTKOM SEM ZAKROŽIL.
"VRATA", REKLA JE LEPO.
"VRATA?" SEM PONOVILO.

KO ODRASTEM — ŠE PAR LET
MORAM POČAKATI —
SKOZI VRATA V ŠIRNI SVET
BOM ODŠEL ZA BRATI.

KADAR BO KONČANA POT,
STEZA ŽIVLJENJA ZLATA,
BO PREDOBRI MI GOSPOD
ODPRL NEBEŠKA VRATA.

IVAN LIKAR

MOJ PRVI SLOVENSKI FILM. — Z mamico, atekom in staro mamo smo šli v Kew gledat slovenski film "Cvetje v jeseni". Bilo je zelo lepo. Skoraj vse sem razumela in na koncu smo svi skupaj tudi malo zajokali. Predfilm pa me je tudi prepričal, da je Slovenija zares tako lepa, kot mi vedno govorita ata in mama. Zelo rada bi videla tudi film "Kekec", o katerem mi mamica toliko pripoveduje.

Violeta Potočnik,

10 let, St. Albans, Vic.

VODA JE PRIŠLA. — Moram povedati, kako je bilo, ko smo imeli preveč vode. Mama je rekla, da je povodenj, jaz pa te besede prej še nikoli nisem slišal v slovenskem jeziku. Voda je tekla kar po naši ulici in vedno bolj naraščala. Sosedova muca je sedela na ograji in mijavkala, v vodo pa si ni upala, kakor naš pes. Ko je prišla voda na naš vrt, so pa naše kokoši sedele na vrhu kurnika. Meni se je zdelo vse zelo zanimivo, mamo in ata pa je skrbelo, če bo voda vdrila tudi v hišo. Pa smo imeli srečo, da je prej začela upadati. Sosedovi so jo dobili prav v vse prostore, ker njihova hiša stoji malo nižje od naše.

Ko je voda odtekla, je bilo vse blatno. Otroci smo se igrali in se umazali, da smo bili kakor zamoreci. Mame pa so se nam smejale in rekle: "Kar igrajte se! Samo, da povodnji ni več!"

Lepe pozdrave vsem Kotičkarjem! — Peter Majaron
12 let, Wagga Wagga, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Kar tri melbournske slovenske fante naenkrat bi vam rad predstavil v tej številki. Prvi se vam smeje s slike PENKOV FRANK, v sredini je FRANETIČEV ROMAN, na desni pa FRANK KASTELIC. Ne živijo sicer ravno daleč narazen: Penkovi so v Claytonu, Franetičevi v Chadstonu, Kasteličeva družina v East Bentleigh. Hodijo pa fantje vsak v svojo šolo: prvi Frank obiskuje Huntingdale High School, drugi tehnično šolo v Claytonu, Roman pa Salesian College v Chadstonu. A družine so se zblížale pri Planici in fantje so prišli skupaj — vsak s svojim inštrumentom. Penkov Frank igra saksofon, drugi Frank je bobnist, Roman pa rad nateguje harmoniko. Ko skupaj uredijo domačo polko, je kar veselo. Prvič sem jih slišal na očetovski proslavi Planice in moram reči, da so nas vse prijetno iznenadili. Fantje imajo veselje in tudi korajžo — še veliko mero vztrajnosti in dobrega učitelja jim bo treba, pa bodo muzikantje in pol.

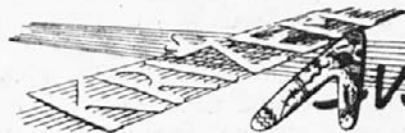
Vsi trije fantje so rojeni v Avstraliji, zato vam še bolj z veseljem povem, da lepo obvladajo slovenski jezik. Pa so imeli menda edino šolo v domačih družinah. To se pravi, da imajo zavedne starše, ki so se potrudili tudi za ohranitev materinskega jezika. En jezik več, kaj ni to lepa prednost? Penkov Frank je na omenjeni očetovski proslavi napovedoval posamezne točke sporeda. Marsikdo, ki bi ga ne poznal, bi si lahko mislil, da je nedavno prišel iz Slovenije.

Zdaj veste, dragi otroci, da so bili vsi trije fantje res vredni priti v našo galerijo. Kdo bi jih ne bil vesel? Da bodo le taki ostali tudi v bodoče, pa bomo o njih čez nekaj let verjetno še pisali.

Mati: "Francek, pojdi v kopalnico in se lepó umij! Danes pride striček na obisk."

Francek jokaje: "Kaj pa, če ga ne bo?"

Otroci, čemu je Francek jokaje stavil mami to vprašanje? Pišite mi! — Striček.

Avstralske Slovenije

ROOTY HILL, N.S.W. — V tukajšnji redovni družini frančiškank — Marijinih misijonark (FMM), ki oskrbuje dom za ostarele (Our Lady of Consolation Home), je v avgustu praznovala svojo osemdesetletnico slovenska sestra **Alojzija HRASTNIK**. Sestra je zaslužna misijonarka, saj je dolga leta delovala na Kitaljskem, dokler jo niso komunisti izgnali. Po izgonu jo je predstojništvo poslalo v Avstralijo. Več let je bila v Mittagongu, kjer so imele sestre svojo farmo, pred par leti pa je bila premeščena v Sydney. Kljub dolgim desetletjem trdega dela tudi zdaj še ne drži rok križem. In kljub starosti zelo rada prebira naše MISLI ter se zanima za vse, kar se dogaja med slovenskimi rojaki po širni Avstraliji.

Sestri Alojziji čestitajo tudi MISLI in preko njih vsi naročniki. Zelimo ji, da bi še dolgo prebiral naš mesečnik in v zdravju preživela še veliko let. Pa tudi nas naj se spomni v svojih molitvah, da bi vselej ostali zavedni in verni Slovenci. Bog Vas živi, s. Alojzija! — **Poročevalec**.

SURFERS PARADISE, QLD. — Zdaj sem pa že spoznal nekaj Slovencev v Brisbane in so prišli k nam pogledat, pa tudi mi smo bili že v Brisbane. MINORES nismo hoteli zamuditi. Kar sem v Avstraliji, še nisem slišal toliko veselih in poskočnih. Bilo je res lepo in domače.

Poračunati moram tudi naročnino za MISLI, saj sem se že večkrat namenil, pa se tako hitro pozabi. Spominjam se moje mame: ko sva šla od doma v Cerknico k prvi maši, je imela kar tri vozle na robcu. Vprašal sem jo, kaj pomenijo, pa mi je rekla: "Eden je, da ne bom pozabila mesa kupiti; drugi je, da bom davke plačala; tretji pa, da bom gotovo šla na gozdno upravo in vprašala, koliko drv lahko posekamo v našem gozdu..." Tako sem tudi jaz napravil vozle, ko so prišle zadnje MISLI v družino — in res me je spomnil, naj uredim svoj dolg. Ostalo pa za Sklad, ker ste čakali name. — Iskrene pozdrave vsem! — **Karlo Knap**.

SYDNEYČANI!

Kadar imate krstitev, svadbo, obletnice, družinski praznik... in potrebujete godbo, se obrnite na:

"ŠERNEKOV TRIO"

ki ga sestavljajo: Štefan Šernek ml. (harmonika), Stanko Štanfel (kitara in klarinet) in Mirko Lalič (bobni). Dogovorite se s Štefanom:

Tel: 521 2671.

CASULA, N.S.W. — Niti še ni dolgo, odkar sem okrevala od zadnje bolezni, že me je obiskala nova, tokrat s težko operacijo. V začetku sem se malo bala, kako se bo izteklo. Hvala Bogu, da je srečno minilo in gre zdaj dan za dnem na bolje.

Rada bi javno izrekla pristrčno zahvalo vsem številnim obiskovalcem. V prvi vrsti seveda p. Valerijanu, ki mi je v bolnišnico prinesel tudi svete zakramente ter me z obiskom duhovno obogatil. Hvala tudi našim sestram. Med obiskovalci moram posebej omeniti gospo Verkovo. Četudi zdravje sami ni bilo najbolj naklonjeno, me je s svojo hčerko obiskala sleherni dan. Res sem hvaležna domačim in vsem, ki so se me spomnili v molitvah, mi prinašali pri obiskih cvetja in mi pomagali na kakršen koli način. — Hvaležna **Genovefa Schiffler**.

ADELAIDE, S. A. — Večkrat sem začel sestavljati dopis za MISLI, končno pa me je prehitela gospa Orlova s svojim poročilom o MINORES. Kar nisem našel primernih in dovolj pohvalnih besed, kajti težko je opisati občutke, ki so nas prešinjali v času ansamblovega obiska. Kar bi napisal, se mi zdi, da je preskromno. Naj rečem le eno po domače: Fejst fantje so!

P. provincial Martin Vidovič je mimogrede omenil, da je slišal pripombo, da jih je "škoda"... Priznati moram, da je zares škoda, da se bo tako dobra skupina razšla. Mi bi jih hoteli še mnogokrat med nas. Pa je že tako: vsak si naloži svoje dolžnosti in jih nosi skozi življenje.

Oba koncerta v našem Slovenskem domu sta bila zelo dobro obiskana. Kdor je iz katerega koli vzroka izostal, je pač s tem kaznoval sebe. Lahko mu povem,

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK** za selitev in podobno, se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

da je sam sebe prikrajšal za doživetje, ki ga človek ne sreča velikokrat v življenju.

Pozdravlja vse rojake — **Tony Gabršek z družino.**

CANBERRA, A.C.T. — V poročilu obiska MINORES sem omenil, da so se od nas poslovili s pesmijo: Oj zdaj gremo — nazaj še pridemo!... Pa so res držali svojo objubo — no, saj za prestolico se to že spodobi. Teden dni pred odhodom iz Avstralije so nam poslali pošto, da bi se mogli ponovno srečati 9. septembra. Ponedeljek — nič pripraven dan. Skrbelo nas je, če nismo po prvem lepem uspehu vsaj zdaj ugriznili v kislno jabolko. G. Stanko Ozimič je imel dosti dela s pripravami. Celo po radiu in televiziji je bilo javljeno, da bodo fantje še enkrat med nami.

Koncerta ne bom opisoval, le toliko lahko rečem, da je bilo vse skupaj kot prijetno družinsko slavlje, prava domača "ohcet". G. Jože Penca je fantom prebral tudi svojo Zdravico, ki jo je sestavil posebej njim na čast. Dekleta v narodnih nošah so gostom razdelila darove, dobili so tudi značke našega društva. Gospa Rafka Kobal pa jim je razdelila v imenu slovenskih žena mojstrsko izrezljana aborigenska ročna dela, ki jih bodo doma spominjala na obisk pete celine.

Naslednji dan so si MINORES vzeli prosto — saj so to po taki turneji res zaslužili. S šestimi avtomobili smo jih odpeljali v Snowy Mountains. V Coomi se nam je pridružil še Francek Črpepinšek, ki je res mojster na smučeh. Pa tudi člani ansambla so po-

kazali, da jim smučanje ni tuje. Le sneg jim ni bil preveč všeč: rekli so, da je premoker.

Nazaj grede smo se ustavili še na Falezevi farmi, ki ni daleč od Coome. Čakal nas je okusen Bar. B.Q., nato pa se je "mladina" spravila na lov na zajce in kengurjuje. Po vrnitvi je ob ognju najbolj veselo tekla pesem: "Kmetič na svetu veselo živi". Seveda z besedilom p. Janeza, ki si ga je sproti izmišljeval:

V Avstraliji farmar veselo živi:
cigaro si prižge, po farmi se ozre,
korajžno, veselo na svetu živi.

Ko lunca nad bušom svetlo prameni,
naš farmar si zajce za šalo lovi,
korajžno, veselo na svetu živi.

Klokane poskočne pa lučka premane,
in farmar spet puško v roke si vzame,
korajžno, veselo na svetu živi.

In tako dalje...

Ko so se drugo jutro MINORES zares poslavljali od Canberre, so nam zapeli isto pesem kot prvokrat. A tokrat se je žal glasila: Oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo... — **Joža Maček.**

WICKLIFFE, OHIO, ZDA — Pošiljam Vam nekaj dolarjev za Bernardov tiskovni sklad. Dobri papir mi je dolga leta pošiljal MISLI in vedno sem jih

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

JELENA in ALFRED BREŽNJAK

Nudimo Vam najnovejše SLOVENSKE PLOŠČE in KASETE ter KNJIGE vseh slovenskih založb. Delni seznam plošč in kaset je bil objavljen v MISLIH (2—3 in 4 številka). Pišite nam, pa Vam bomo postregli s popolnim seznamom naše bogate zaloge.

V SYDNEYU so Vam naše plošče in kasete na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela,
311 Merrylands Road, Merrylands.

V MELBOURNU pa je naš zastopnik z lepo izbiro plošč in kaset
Društvo sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

Poslužite se prilik in obogatite svojo zbirko domače glasbe!

komaj pričakala in z užitkom prebrala. Žal mi je, da Vam moram zdaj javiti, da mi Vašega mesečnika ne pošiljate več. Imam že 85 let in prišel je čas, ko niti z dobrimi očali ne morem več brati. Vem, da bom branje v teh zadnjih letih težko pogrešala, a sprejeti moramo tudi to nadlogo. Želim pa in molila bom, da bi namesto mene dobili mnogo novih naročnikov, ki bodo list podprli, da bo še dolgo prihajal v slovenske hiše. MISLI vrše veliko poslanstvo in Bog jim daj še veliko visokih jubilejev.

Naj za konec pozdravim vse naročnike. Nikogar ne poznam, saj je med nami širo morje. Spremljala pa sem delo avstralskih Slovencev in ugibala, odkod so doma ljudje, katerih imena sem dobila v MISLIH. Kako daleč po svetu smo raztreseni Slovenci! — Mary Stušek.

Miha je moral na pogreb prijatelja. Predno je odšel zdoma, je obesil na vrata listek: "Sem na pokopališču."

Ko se je vrnil s pogreba, je našel na listku pripisano: "Počivaj v miru!"

Učitelj: "Nekatere živali izumirajo, na primer — no, Stanko, katere?"

Stanko: "Naši pujski, gospod učitelj. Devet jih je bilo, pa imamo samo še enega..."

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S
AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2166
N.S.W.

TELEFON: 72-1563

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečanje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odpriro vnan dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glade svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

PAUL NIKOLICH

Znaš
prebrati
napis
uganke?
Če ne,
pa dimnike
vprašaj!

Rešitev pošljite najkasneje do 26. novembra na uredništvo, ker bo ta dan žrebanje nagradjenca.

REŠITEV OKTOBSKE KRIZANKE:

Vodoravno: 1. obod; aloa; 2. KSAVER MEŠKO; 3. revež; piton; 4. elan; Iza; tiše; 5. pir; trpka; rog; 6. at; pohotna; ta; 7. kreda; ikrov; 8. oča; ata; air; 9. kva; krava; jez; 10. ov; razvija; pa; 11. led; Leila; ulj; 12. Klea; N.T.A.; urad; 13. obliž; umite; 14. MLADIM SRCEM; 15. Omar; Alex.

Navpično: 1. krepak; kolkom; 2. ose; litrov; velb; lo; 3. Bavar; pečar; delam; 4. oven; toda; kal; Aida; 5. dež; irha; arzen; žir; 6. razpostaviti; 7. Amp.; akti; Avila; U.S.A.; 8. leit; Anka; aja; umrl; 9. oštir; arija; urice; 10. ako; šotore; plat; ex; 11. onegav; zajdem.

REŠITEV KRIZANKE so poslali: Jože Grilj, Ivanka Študent (s pripisom, da so ji naše uganke in križanke vsaki mesec v veliko razvedrilo), Vinko Jager, Emilija Šerek, Ivanka in Branko Žabkar, Francka Anžin in Lidija Čušin. Izžrebana sta bila I. in B. Žabkar.

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraving imen brezplačno. Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

● "Neverjetno, žena, kako inflacija spodnaša vlade po svetu!" — "Za našo si lahko brez skrbi, njej nobena inflacija ne more do živega."

● Poštene obljube prihajajo iz srca, velike pa iz ust.
● Zaradi peska, ki mi ga nekateri mečejo v oči, vedno jasneje vidim.

● Poznam dve vrsti ljudi: odrivalce in odrinjene.

● Drugo leto bo dinar obhajal stoletnico. Kako bi praznovali ta jubilej? — Z velikim padalskim mitingom. — Zelo skromno, kar bi najbolj ustrezalo njegovemu življenju.

● Če hočeš zlesti na konja, moraš jahati najprej ljudi.

● Upokojenec ženi: "Žena, glej, da mi ne boš starih časopisov kam zafrečkala. Če se bodo zares spet podražili, bom kar stare bral, saj zmeraj eno in isto pišejo!"

● Marsikdo je v prvih vrstah samo zaradi tega, da je ob delitvi bliže.

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebne avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki 624-5538.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebno obiskom naše pisarne. Radi in hitro vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Cez dan (poleg I. Gregoricha):

Paul Nikolich, Nada Nakova,
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

Ivan Gregorich,
Tel. 842-1755

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA (LASTNIK)

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PISITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

SYDNEY
PENRITH

241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806

446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

*Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še
posebne popuste.*

- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755

V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich